

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

6^E JAARGANG

WOENSDAG 30 MAART 1921

No. 274

INHOUD

Blz.

DE NEDERLANDSCHE KATOENINDUSTRIE IN 1920 II door <i>Joan Gelderman</i>	281
Het Ontwerp-Arbeidsgeschiedeniswet II door <i>Mr. P. W. J. H. Cort van der Linden</i>	283
Het Credietplan- Ter Meulen	285
Londensche Correspondentie	288
AANTEKENINGEN:	
Nijverheidsbescherming in Zwitserland	289
Bevordering van den Export in Frankrijk	290
Kleinhandelsprijzen	290
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	291—298
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT

VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

Algemeen Secretaris: *Mr. G. W. J. Bruins.*Assistent-Redacteur voor het weekblad: *D. J. Wansink.*Secretariaat: *Pieter de Hoogweg 122, Rotterdam.*Aangeteekende stukken: *Bijkantoor Kuige Plaatweg 37.*Telef. Nr. 3000. Telegr.adres: *Economisch Instituut.*Postcheque en girorekening *Rotterdam No. 8408.*

Abonnementsprijs voor het weekblad franco, p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 22,50 per jaar. Losse nummers 50 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonne's, leden en donateurs kosteloos, voor zoover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Advertentiën f 0.50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage.*

29 MAART 1921.

Uit deze zeer korte berichtswEEK valt er moech over de geldmarkt, noch over de wisselmarkt veel bijzonders te vermelden. In den toestand van de geldmarkt kwam een lichte ontspanning, zoodat particulier disconto voor niet te groote bedragen tot 4% pCt. en een enkele post tot 4½ pCt. plaatsing kon vinden, terwijl de prolongatie rente van 5 pCt. tot ongeveer 4 pCt. terug kon loopen, daar met het oog op de komende feestdagen, de omzetten op de effectenmarkt steeds meer inkrompen. De wisselmarkt was voor de voornaamste wissels buitengewoon standvastig, zoo zelfs, dat het verschil tusschen hoogsten en laagsten koers voor Londen en New York nog niet ten volle 1‰ bedroeg. Alleen Zwitserland heeft sterk geschom. meld. Opgelopen tot ca. 50.50 trad Woensdag plotseling een daling in tot 49.—, waarna den volgenden dag weder tot 50.— betaald werd.

LONDEN, 24 MAART 1921.

Alweer een week van krapheid in de geldmarkt, voornamelijk veroorzaakt door den belastingfactor, of schoon de zware aanbiedingen van een-jarige schatkistwissels mede oorzaak was, dat de markt, iederen dag aan de deuren van de Bank van Engeland moest kloppen. Daggeld bleef 5½—6½ pCt., terwijl geld over de vacantiedagen kostte 7½ pCt.

De Bank rate blijft alsnog onveranderd op 7 pCt.

In de discontomarkt geen verandering; drie- en vier-maands-wissels bedongen 6¼ pCt., zesmaands 6 pCt.

DE NEDERLANDSCHE KATOEN-
INDUSTRIE IN 1920.

II.

De uitvoer van katoenen manufacturen uit Nederland heeft in 1920 bedragen:

	K.G.	Ter waarde van:
Ongebl. manufact.	2.865.332	f 11.817.234
Gebleekte „	9.506.211	„ 66.452.335
Geverfde „	3.272.271	„ 20.661.547
Bedrukte „	1.595.999	„ 14.060.838
Bontgeweven „	3.760.319	„ 26.471.700

Totaal ..... 21.000.132 f 139.463.654

tegen in 1919: ..... 11.276.452 „ 60.520.901

terwijl bovendien nog de uitvoer van katoenen dekens heeft bedragen:

	K.G.	Ter waarde van:
in 1920:	5.681.308	f 15.996.794
tegen „ 1919:	1.845.341	„ 4.452.222

De uitvoer van katoenen manufacturen, naar de verschillende landen van bestemming gerangschikt heeft bedragen:

	K.G.	Ter waarde van:
Europa:		
Groot-Brittannië	496.248	f 3.393.070
Duitschland	222.782	„ 1.174.048
België	154.466	„ 964.149
Frankrijk	36.286	„ 309.238
Noorwegen	408.334	„ 2.792.460
Denemarken	169.508	„ 1.289.070
Griekenland	24.257	„ 123.154
Eur. Turkije	279.283	„ 1.547.077

Azië:

Nederl.-Indië	13.278.405	f 86.417.167
Eng.-Indië	1.727.956	„ 13.148.242
Ceylon	198.006	„ 1.515.892
Malakka	60.375	„ 336.544
Siam	37.366	„ 236.143
China (incl. Hongkong)	550.070	„ 2.443.012
Aziatisch Turkije	82.591	„ 487.387

Afrika:

Algiers	68.788	f 428.201
Britsch West-Afrika	363.047	„ 3.784.980
Fransch „	285.568	„ 2.251.234
Britsch Oost-Afrika	124.903	„ 1.061.549
Portug. „	89.987	„ 690.631

Amerika:

Argentinië	389.793	f 2.289.691
Chili	117.000	„ 597.315
Diverse landen	1.835.133	„ 12.183.400

Deze cijfers zijn, evenals de andere cijfers, die hierboven zijn medegedeeld, genomen uit de maandstatistieken van het Centraal Bureau voor de Statistiek en waar een optelling van de uitvoercijfers voor de daarbij vermelde landen slechts een totaal van ruim f 127 miljoen aangeeft, en de totaal-uitvoer van katoenen manufacturen in 1920, zooals hierboven vermeld ruim f 139 miljoen heeft bedragen, is het wel jammer, dat men uit de statistiek niet kan nagaan naar welke landen de overige f 12 miljoen is geëxporteerd. Het zou dus wel wenschelijk zijn, indien b.v. een volgend jaar de landen van bestemming nog uitvoeriger werden gespecificeerd en dus het cijfer voor „diverse landen” zoodoende kleiner kon worden.

Van den totaal-uitvoer is voor f 86 miljoen naar Nederlandsch-Indië geëxporteerd of 62 pCt. van den totaal-uitvoer tegen f 29 miljoen of 49 pCt. in 1919, terwijl bovendien uit Engeland in 1920 naar onze koloniën 209 miljoen square yards aan katoenen manufacturen zijn geëxporteerd tegen 124 miljoen yards in 1919. Het is dus geen wonder, dat voorraden van manufacturen op de Javamarkt tegen einde van het vorige jaar zeer groot waren en verkoopprijzen daar niet alleen de daling in Europa volgden; doch in vele gevallen nog veel verder daalden, zoodat daar dan ook door importeurs van katoenen goederen in het tweede halfjaar van 1920 zeer groote verliezen zijn geleden.

Overigens blijkt uit de bovenstaande uitvoercijfers nog, dat de groote uitvoeren van katoenen manufacturen naar Duitschland, in 1919, van ruim f 12 miljoen en naar België van ruim f 2 miljoen, in 1920 verminderden tot resp. f 1.2 en f 0.96 miljoen, zoodat deze landen, nu de industrie daar weer meer op gang is gekomen, wel in hun eigen behoefte aan manufacturen zullen kunnen voorzien. Al is de uitvoer van katoentjes naar die landen in het afgelopen jaar dan ook belangrijk verminderd, zoo zijn toch de goede oude klanten van de Twentsche industrie na den oorlog weer teruggekomen, zooals uit de uitvoercijfers naar de Scandinavische Rijken, Engelsch-Indië, China, Argentinië en de Afrikaansche markten blijkt. Over het algemeen geven de uitvoercijfers voor 1920 dan ook wel reden tot voldoening en blijkt daaruit wel, dat de Nederlandsche katoenindustrie haar plaats op de wereldmarkt, die zij voor den oorlog had ingenomen, ook nu na de bedrijfsstagnatie in de jaren 1917/19, opnieuw heeft veroverd.

Om de reeds boven vermelde redenen zullen over het algemeen de resultaten over 1920 wel teleurstellend zijn geweest. Daar het eerste halfjaar nog goed was, zullen de meeste katoenspinnerijen, die over het algemeen nooit groote voorraden hebben en dus door de daling ook minder getroffen werden, nog vrij behoorlijke resultaten hebben bereikt. Voor de weverijen zal zulks echter in de meeste gevallen niet het geval zijn geweest en voor deze zal bijna alle het afgelopen jaar wel zeer ongunstige resultaten hebben opgeleverd.

Ook de vooruitzichten zijn tot nu toe verre van gunstig. Katoenprijzen zijn in het nieuwe jaar opnieuw gedaald en al is deze daling niet heel groot, zoo zijn prijzen van garens weer belangrijk lager, zoodat niet alleen de spinmarge in de meeste gevallen thans wel negatief zal zijn, doch ook prijzen van manufacturen thans een niveau hebben bereikt, dat wij sedert 1917 niet hebben gekend.

Het vertrouwen der koopers is dan ook geheel geschokt en noch van het binnenland, noch van de overzeesche markten komen orders binnen, daar men bij de nog steeds dalende prijzen absoluut niet durft kopen en overal liever een afwachtende houding aanneemt. Bovendien hebben niet alleen vele exportfirma's, doch ook groote shipping-firms in Manchester en Londen en importeurs op de overzeesche markten de laatste maanden groote verliezen geleden en onder vinden dezen dikwijls reeds moeilijkheden genoeg om hunne oude posities te liquideeren, zoodat zij zich voorloopig nog niet voor nieuwe zaken kunnen inte-

resseeren. Ook hebben de groote koersfluctuaties van vele overzeesche muntsoorten een ongunstigen invloed op de kooplust dezer markten en wordt hierdoor het risico op elke transactie dikwijls veel te groot. In Engelsch-Indië is de rupee sedert Februari 1920 van 2/8 ongeveer de helft gedaald en weigeren vele koopers van katoenen goederen daar op initiatief van de Delhi Piece Goods Association om wissels in sterling te betalen, tenzij dat deze omgerekend worden tot den officieelen koers van 2/— . Iets dergelijks geschiedt op vele markten van den Levant, waar ook de koers der Turksche ponden zeer belangrijk is gedaald. Het is duidelijk, dat bij dergelijke praktijken reëele zaken zeer moeilijk worden en dat een werkelijke hervatting van den geregelden handel met vele landen slechts mogelijk zal zijn, zoodra de internationale koersen wat meer gestabiliseerd raken.

De laatste jaren was de Nederlandsche industrie speciaal ongunstig gesitueerd tegenover het buitenland, door de enorm hooge prijzen, die wij hier te lande voor de steenkolen moesten betalen en welke prijzen weer verhaald werden op allerlei andere artikelen en bedrijfsbenodigdheden, terwijl bovendien de hooge zeevrachten, zoowel op de aangevoerde grondstoffen als op de afgewerkte producten, dikwijls een groote belemmering waren. Hierin is thans gelukkig een groote verandering gekomen; kolenprijzen hier te lande zijn zeer belangrijk gedaald; ook inkomende vrachten zijn veel lager en zullen waarschijnlijk nog wel verder dalen, terwijl uitgaande vrachten, hoewel in sommige gevallen thans nog hoog, ook ten slotte deze daling wel zullen moeten volgen.

Nu prijzen voor manufacturen, vergeleken bij een jaar geleden, gemiddeld 40 à 50 pCt. zijn gedaald, zou men dus mogen verwachten, dat er langzamerhand weer orders zouden binnenkomen, vooral indien men er rekening mede houdt, dat in de laatste maanden de productie van katoenen goederen belangrijk minder is geweest dan in normale tijden. Niet alleen heeft bij het gebrek aan orders in ons land de laatste maanden een groote inkrimping van productie plaats gevonden, doch dit is vrijwel overal het geval geweest. In Engeland werken sedert November 1920 de spinnerijen slechts 3 dagen per week en vinden de in dien korten tijd geproduceerde garens nog geen koopers, waaruit dus volgt, dat in de weverijen minstens een even sterke productievermindering heeft plaats gevonden. In Japan heeft sedert Augustus 1920 reeds een productie-inkrimping van 30 à 40 pCt. plaats, terwijl het verbruik van ruwe katoen bedroeg van 1 Augustus—12 Februari in de spinnerijen van:

Engeland:
1.329.000 balen in 1920/21 tegen 2.140.000 balen in 1919/20,
de Vereen. Staten:
2.407.000 balen in 1920/21 tegen 3.962.000 balen in 1919/20,
hetwelk dus ook wel op een sterk verminderde productie wijst. Ook de Engelsche uitvoercijfers over de laatste maanden geven een dergelijk beeld aan en bedroeg o.a. in Januari 1921 in Engeland de uitvoer van:

katoenen garens:
7.188.900 lbs. tegen 16.458.900 lbs. in Jan. 1920,
katoenen manufacturen:
249.360.400 sq. yds. tegen 414.757.300 sq. yds. in Jan. 1920,
hetwelk evenzeer een belangrijke vermindering is.

Kon bovendien een jaar geleden de prijs van katoenen manufacturen een groot beletsel voor het verbruik zijn, vooral bij de Oostersche volkeren, wier levenspeil betrekkelijk niet hoog is, zoo is deze hinderpaal sedert de enorme daling van de laatste maanden toch vrijwel verdwenen en mag men dus wel verwachten, dat langzamerhand het gebruik van katoenen goederen weer zal toenemen. Of prijzen voor manufacturen nog verder zullen dalen, is ook wel twijfelachtig, daar de momenteele Amerikaansche notering van 12 à 13 cts. niet veel hooger is dan voor den oorlog ook menigmaal werd betaald. Volgens de statistiek van het Amerikaansche Census-Bureau bedroeg n.l. de gemiddelde prijs in:

1910 — 14.0 cts. bij een oogst van 11.608.616 balen,	
1911 — 9.6 " " " " " " 15.692.701 "	
1912 — 11.5 " " " " " " 13.703.421 "	
1913 — 12.5 " " " " " " 14.156.486 "	
1914 — 7.3 " " " " " " 16.134.930 "	

Daar toch in Amerika nu ook alles veel duurder is geworden dan in de jaren 1910/14 en dus de productiekosten voor ruwe katoen ook belangrijk zijn gestegen, mag men wel aannemen, dat de tegenwoordige noteering lager is dan deze productiekosten en dus op den duur een prijsstijging niet zal kunnen uitblijven.

Bovendien zal men ook rekening moeten houden met de productiekosten in de industrie, die door de enorm verhoogde arbeidsloonen, de prijsstijging van alle benodigdheden en de verminderde productie tengevolge van de inkrimping van den arbeidsduur, eveneens sterk zijn gestegen en in vele gevallen vergeleken met de jaren 1910/14 thans het drievoudige en nog meer bedragen.

Men zou oppervlakkig gezien dan ook wel mogen aannemen, dat de vraag naar katoenen manufacturen weer zal verbeteren, zoodra de markt van het ruwe materiaal niet verder daalt en het vertrouwen bij koopers dus weer terugkeert. Uit Amerika en ook uit Engeland luiden de laatste berichten reeds iets gunstiger, terwijl ook hier in het binnenland de vraag wat verbetert en moet men maar hopen, dat de betere stemming, die men vooral van Amerika meldt, ook spoedig een gunstigen invloed op de andere markten zal uitoefenen. Waar de overzeesche markten echter bijna alle zeer afhankelijk zijn van de opbrengsten hunner uitvoerproducten en daarvoor in de meeste gevallen nog niet veel vraag bestaat, zal deze verbetering dus wel eenigszins afhangen van de algemeene verbetering in den wereldhandel. Overproductie van katoenen goederen is er waarschijnlijk wel niet en de behoefte aan katoenen manufacturen, die voor het overgrote gedeelte van de bewoners onzer aarde vrijwel de eenige kleeding vormen, blijft zeker bestaan. De moeilijkheid is hoofdzakelijk van financieelen aard; de afnemers der fabrikanten moeten weer voldoende vertrouwen krijgen om nieuwe zaken te entameeren en voldoende geld of crediet om de gekochte goederen bij gereed komen af te kunnen nemen en te betalen. Als de duur gekochte goederen, die nu nog zoowel in het binnenland als op de overzeesche markten aanwezig zijn, eerst in consumptie zijn gegaan en de verliezen, die daarop onvermijdelijk geleden zullen moeten worden, zijn geliquideerd, zullen langzamerhand weer zaken op een meer reële basis mogelijk worden. Als dan tevens een einde komt aan de groote prijsfluctuaties in het ruwe materiaal en de hevige schommeling in de overzeesche wisselkoersen, is er wel kans, dat de zaken zich geleidelijk weer herstellen en de katoenindustrie ook in ons vaderland weer een beter tijdperk tegemoet gaat. Wel zal er dan voorloopig nog wel geen kwestie kunnen zijn van hooge marges en zullen fabrikanten in alle opzichten moeten streven hunne goederen weer zoo goedkoop mogelijk te fabriceren, zoowel door hunne productie zooveel mogelijk uit te breiden, als ook door te trachten hun bedrijfskosten te verminderen. Was het de laatste jaren bij de algemeene schaarschte aan gefabriceerde goederen maar voldoende dat men produceerde en betaalde de afnemer, als hij de goederen maar kreeg, toen gaarne de daarvoor gevraagde prijzen, deze tijden zijn nu waarschijnlijk weer voor langen tijd voorbij en het zal op de wereldmarkt weer een strijd worden tusschen de verschillende productielanden, waarvan het resultaat zal zijn „the survival of the fittest”. Onze Nederlandsche industrie zal in dezen strijd hare positie alleen met succes kunnen handhaven, als hare bestaansvoorwaarden voortaan op geenerlei wijze worden belemmerd.

J. G.

HET ONTWERP ARBEIDSGESCHILLENWET.

II.

In het eerste gedeelte van het Ontwerp Arbeidsgeschillenwet tracht de overheid mede te werken aan

het oplossen van belangengeschillen tusschen werkgever en werknemer door organen te scheppen, wier taak het zal zijn, verzoenend partijen tot elkaar te brengen. In het tweede gedeelte poogt de regeering het vreedzame bijleggen en het voorkomen van arbeidsbelangengeschillen te bevorderen door de procedure en de gevolgen eener scheidsrechtelijke uitspraak te regelen.

Het eerste gedeelte handelt dus over de bemiddeling, het tweede gedeelte over de arbitrage. Het is goed, om er zich direct rekenschap van te geven, dat tusschen die twee een groot verschil bestaat. Bij de bemiddeling immers moeten partijen zelve medewerken om tot eene schikking te komen, bij de arbitrage onderwerpen partijen het geschil aan een rechterlijk vonnis. Bij de bemiddeling moeten de partijen samen zoeken uit de gerezen moeilijkheden te komen, wordt de strijdgedachte op den achtergrond gedrongen; bij de arbitrage daarentegen heeft men proces, blijft de strijdgedachte op den voorgrond.

En als eenmaal bij de bemiddeling men tot een schikking is gekomen, hebben de leiders van werkgevers en arbeiders zelve daaraan medegewerkt, zijn zij zelve er bij geïnteresseerd en leert de practijk, dat zij al het mogelijke doen om hun partijgenooten te overreden het werk op de overeengekomen voorwaarden voort te zetten of te hervatten.

Maar bij een scheidsrechtelijke uitspraak zal men op den steun der leiders veel minder mogen rekenen, juist omdat zij aan den inhoud der beslissing niet hebben medegewerkt.

Vrijwel algemeen beaamt dan ook de litteratuur de woorden van Pigou dat „the settlement of differences by means of arbitration obviously threatens an amount of friction and irritation, only less than that involved in a stoppage of work itself”. (verg. Mr. A. G. Heineken „Verplichte arbitrage van Arbeidsgeschillen in Nieuw-Zeeland, blz. 22).

Hoe regelt nu het Ontwerp-Arbeidsgeschillenwet de arbitrage?

Partijen kunnen zich met medewerking van den Rijksbemiddelaar — aldus vangt paragraaf 3 „Van het Scheidsgerecht” aan — verbinden een geschil te onderwerpen aan de uitspraak van een scheids-gerecht.

De Rijksbemiddelaar verleent zijne medewerking niet — en zonder zulke medewerking heeft een scheidsgerecht niet de nader te bespreken bevoegdheden — indien hij het geschil van niet genoegzaam gewicht acht of indien het schriftelijk verzoek daartoe niet gedaan wordt door of namens een zoodanig gedeelte van de bij het geschil betrokken werkgevers en arbeiders, dat naar zijn oordeel de uitspraak van het scheidsgerecht kan leiden tot vereffening of aanzienlijke beperking van het geschil.

Is er geen reden waarom de Rijksbemiddelaar zijne medewerking niet zou verlenen, dan wordt bij akte een verbintenis aangegaan, dat degenen, die het geschil aan de uitspraak van het scheidsgerecht onderwerpen, dit doen overeenkomstig de bepalingen der Wet en met de gevolgen door de Wet daaraan verbonden.

Bij deze akte wordt voorts het scheidsgerecht — dat ook uit één scheidsman kan bestaan — benoemd en worden de geschilpunten gedefinieerd, die aan zijne beslissing zullen zijn onderworpen.

De Rijksbemiddelaar zelf kan nooit als scheidsman optreden; hem is trouwens bij het geding voor het scheidsgerecht een toezicht houdende rol toebedeeld. Alleen met zijn goedvinden en door zijn intermediair kan het scheidsgerecht de tot een partij behorende arbeiders en werkgevers, bestuursleden hunner vakverenigingen, getuigen en deskundigen voor zich doen verschijnen. Weigeren de opgeroepen op de hun gestelde vragen te antwoorden, dan kunnen zij door den Rijksbemiddelaar opnieuw worden opgeroepen, en kunnen zij door hem (en dus niet door den Voorzitter van het scheidsgerecht) al of niet

onder eede worden gehoord. Weigeren zij in dit geval te verschijnen of te antwoorden dan kunnen zij door den strafrechter worden vervolgd. Voorts kan de Rijksbemiddelaar (tenzij bij de akte van oprichting van het scheidsgerecht anders is bepaald) op verzoek van het scheidsgerecht openlegging van boeken en van bescheiden vorderen, zoowel van de individuele werkgevers of arbeiders, die persoonlijk partij voor het scheidsgerecht zijn, als van die werkgevers of arbeiders, die lid zijn van eene rechtspersoonlijkheid bezittende vakvereniging, die partij in dit geding is. En hier bedreigt het Ontwerp den onwillige met gevangenisstraf van ten hoogste 6 maanden.

Heeft het scheidsgerecht aldus met of zonder dit voortdurend ingrijpen van den Rijksbemiddelaar het ingestelde onderzoek beëindigd, dan wordt aan ieder der partijen de gelegenheid gegeven, zich naar aanleiding van de afgelegde verklaringen uit te spreken. Daarna maakt het scheidsgerecht onder bepaalde door het Ontwerp geregelde garantiën zijn vonnis op.

Het spreekt eigenlijk vanzelf, dat deze wettelijke rompslomp tegenkanting ontmoet. Dat de wetgever eenige regels wilde stellen over samenstelling van een procedure voor eventuele scheidsgerichten, kan ik mij voorstellen, maar waarom al die bepalingen over onder eede hooren, over openlegging van boeken, over bedreigingen met strafrechtelijke vervolging? Dat bijv. getuigen: werkgevers of arbeiders, die met het scheidsgerecht niets te maken willen hebben, onder eede gehoord kunnen worden en tot spreken gedwongen kunnen worden, is zacht uitgedrukt, eigenaardig. Het lijkt wel alsof het geding voor den scheidsrechter door den wetgever als een soort inquisitoir-proces wordt beschouwd! Zelfs in ons strafrecht gaat men niet zóóver, dat men getuigen dwingt zaken te vertellen, die als ambtsgeheim moeten worden beschouwd; hier bestaat daartoe wel de mogelijkheid!

De bepaling over openlegging van boeken is uit den aard der zaak rechtstreeks tegen de werkgevers gericht, want als een arbeider boeken heeft, waard om open te leggen, wel dan is dat een rara avis. Maar waar haalt men den rechtsgrond vandaan, om dit onder bedreiging met gevangenisstraf te vorderen van werkgevers, die alleen maar lid zijn van een vakvereniging en die zich verder tot openlegging niet hebben verbonden.

Even bedenkelijk is het, wanneer men de sancties ziet, die het Ontwerp aan de scheidsrechterlijke uitspraak verbindt. Wanneer, zoo zegt het thans reeds beruchte art. 44, de uitspraak van het scheidsgerecht bepalingen inhoudt omtrent arbeidsvoorwaarden bij het aangaan van arbeidsovereenkomsten in acht te nemen of waaronder bestaande arbeidsovereenkomsten zullen worden voortgezet, dan zullen die bepalingen voor den duur der scheidsrechterlijke uitspraak worden geacht van rechtswege deel uit te maken van de arbeidsovereenkomsten van partijen. Hier wordt dus eenvoudig door eene publiekrechtelijke regeling ingegrepen in de individuele arbeidscontracten. Men breekt hier eenvoudig met het geheele begrip van overeenkomsten, zooals ons burgerlijk recht die kent. Overeenkomsten immers kunnen alleen dat bevatten, hetwelk partijen gewild hebben. Hier echter hebben partijen geenerlei wilsverklaring gedaan, hebben zij zich daarover niet uitgesproken, zulks ook niet stilzwijgend gedaan en toch worden zij privaatrechtelijk aan eene uitspraak van een scheidsgerecht gehouden.

Mocht men nog tegen het voorgaande kunnen opmerken, dat men dan toch eene stilzwijgende wilsverklaring heeft gedaan, doordat men het geschil onderwierp aan de uitspraak van het scheidsgerecht, deze redeneering kan niet gelden, wanneer de Vakverenigingen zulks deden en toch bepaalt ook in dat geval het tweede lid van art. 44, dat de scheidsrechterlijke uitspraak van rechtswege zal worden opgenomen in de individuele arbeidscontracten.

Het enkele feit, dat men lid is geworden van eene

Vakvereniging, beschouwt dus hier de Wetgever als een voldoende wilsuiting, om aan te nemen, dat bepaalde bepalingen uit eene scheidsrechterlijke uitspraak van rechtswege in een individueel arbeidscontract zullen gelden. Zelfs al mocht men eene dergelijke privaatrechtelijke ketterij kunnen verdedigen in eene publiekrechtelijke regeling der collectieve arbeidsovereenkomsten, dan nog mag deze niet worden verdedigd in een Ontwerp als het onderhavige.

Van eene bescherming van de minderheid der Vakvereniging is hier geen sprake, kan hier ook geen sprake zijn. De bescherming der leden tegen willekeurig optredende besturen is niet geregeld. In het algemeen alle problemen, die bij een publiekrechtelijke regeling der collectieve arbeidsovereenkomsten ter sprake komen, blijven hier open vragen.

Ik herhaal: waarom moeten hier in dit Ontwerp al die bindende regelen worden gesteld?

Wanneer partijen de zaak aan eene scheidsrechterlijke uitspraak willen overlaten, dan kan de Wetgever eenige regels voorschrijven, voor de procedure bij zoo'n scheidsgerecht, maar dan behoeft hij toch niet zulke bindende regels als bovenaangegeven te stellen. Deze bindende regels hebben slechts zeer in de verte te maken met het doel, dat de Wetgever zich stelt, n.l. het bevorderen van de vreedzame bijlegging van arbeidsgeschillen en het voorkomen daarvan; zij geven veeleer eene incidenteele beslissing op een vraagstuk dat principieel nog besproken moet worden.

Naast het gedeelte over bemiddeling en het gedeelte over arbitrage heeft het Ontwerp ook nog een paragraaf over het recht van onderzoek.

Het kenmerk van den inhoud der tot nu toe weergegeven bepalingen is hierin gelegen, dat vrijwel geenerlei stappen kunnen worden gedaan, zonder de toestemming van althans een groot gedeelte der bij het geschil geïnteresseerde partijen. Bij de afdeling over het enquêterecht wordt echter den Minister van Arbeid de bevoegdheid verleend, om in belangengeschillen, waarin meer dan 100 werklieden betrokken zijn, *zelfstandig* in te grijpen. Bij zulke geschillen kan de Minister eene Commissie benoemen, ten einde volgens zijne instructies daarover een onderzoek in te stellen. Dit onderzoek strekt zich in ieder geval uit over de oorzaken van het geschil; over de vraag, wie in hoofdzaak de verantwoordelijkheid voor het geschil draagt en of de gestelde eischen redelijkerwijze voor inwilliging vatbaar zijn.

Die Commissie heeft de bevoegdheid, personen voor zich te sommeeren, hen desnoods met den sterken arm voor zich te laten brengen, hen te ondervragen onder eede en openlegging van boeken en bescheiden te vorderen. Gevangenisstraf bedreigt wederom den onwillige.

De Commissie brengt ten slotte verslag uit aan den Minister, die naar eigen inzicht het verslag geheel of gedeeltelijk openbaar kan maken.

Ook tegen dit gedeelte van het Ontwerp heb ik ernstige bezwaren. Ik wil niet ontkennen, dat in gegeven omstandigheden een zeker staatsonderzoek naar de oorzaak en de redelijkheid van groote arbeidsgeschillen wenschelijk kan zijn, maar ik moet toch direct opmerken, dat men licht te groote verwachtingen van zulk een onderzoek koestert.

Tot staving hiervan beroep ik mij op een uitspraak van Lord Askwith, een man, die in geheel Engeland bekend is als succesvol conciliator en aan wiens woord dus wel gewicht mag worden gehecht. Op blz. 223 van zijn werk over „Industrial Problems and Disputes”, zegt hij, juist naar aanleiding van een enquête in de groote transportarbeidersstaking van 1912: „public opinion may have a certain effect in shortening a strike, but the contention that there has only to be an open inquiry for the public to take cognisance of a dispute and settle it by public opinion is a *fallacy*.”

En in de tweede plaats moet er tegen gewaarschuwd worden, dat men niet met de enquête de politiek in het arbeidsgeschil binnen haalt, iets, dat toch zeker niet bevorderlijk is aan een snelle en vreedzame oplossing daarvan. Het Ontwerp kent den Minister van Arbeid, zoo maar zonder meer een recht van enquête toe; is nu niet de vrees gewettigd, dat in de practijk de verleiding voor den Minister te groot zal blijken te zijn om niet, om redenen die met het geschil niets te maken hebben, een onderzoek te gelasten of tegen te gaan. Ik citeer hier wederom uit het boek van Askwith een passage die betrekking heeft op dezelfde transportarbeidersstaking als bovenbedoeld en die m.i. op heldere wijze de mogelijke gevaren aan het licht stelt!

„The impracticability of proper settlement by a Committee (of Ministers) was abundantly apparent and was emphasized still more strongly in my mind when I heard a politician tell a Minister *that it was inadvisable the dispute should close too early as a London election then proceeding might not go in the desired direction if it did*” (blz. 224).

Maar zelfs, al ware dit alles niet zoo, dan nog blijven er zeer ernstige bedenkingen tegen de bepalingen van het Ontwerp, zooals die nu luiden, bestaan.

Dat de Commissie van Enquête de bevoegdheid zal verkrijgen, personen voor zich te sommeeren, hen desnoods met den sterken arm voor zich te laten brengen, en hen onder eede te hooren, is voor een behoorlijk onderzoek misschien noodzakelijk, maar dan moeten die personen toch ook hier weer de bevoegdheid hebben om ambtsgeheimen te verzwijgen. Dat men personen gaat dwingen door bedreiging met zware straffen ambtsgeheimen te verklappen gaat voor mijn gevoel niet door den beugel en het doet eigenaardig aan, dat in het Ontwerp wel alle belangrijke artikelen uit de Wet van 1850 op de Kamerenquête van toepassing worden verklaard op de Arbeidsenquête, maar alleen het artikel over de ambtsgeheimen niet wordt geciteerd. Ook in de Memorie van Toelichting wordt daarvan niet gerept, zoodat de gewone lezer licht den valschen indruk moet krijgen, dat ook bij deze enquête het verzwijgen van ambtsgeheimen toegelaten zal zijn.

Heb ik reeds bezwaren hiertegen — en hetzelfde geldt natuurlijk tegen het boeken- en bescheiden-onderzoek! — nog ernstiger worden de bedenkingen, wanneer ik lees, dat de Minister de bevoegdheid krijgt, om te publiceeren wat hem goeddunkt.

Wanneer men dus eenmaal door bedreiging met zware straffen belanghebbenden geheimen heeft afgeperst, kan de Minister die geheimen publiceeren.

Dat zoo iets voor het vervolg in ons land recht zou worden, kan ik voorloopig niet aannemen. Ook in Engeland werd bij de „Industrial Courts Act” van 29 November 1919 een recht van enquête geregeld, maar daar bepaalt art. 5, derde lid, laatste alinea, ook uitdrukkelijk, dat niets gepubliceerd mag worden, dat niet reeds uit anderen hoofde bekend was, tenzij met toestemming van de betrokkenen. Laat ons hopen, dat het weglaten van een soortgelijke bepaling in ons Ontwerp een „lapsus calami” is geweest.

P. W. J. H. CORT v. D. LINDEN

HET CREDIETPLAN-TER MEULEN.

Met de benoeming van Sir E. Drummond Fraser, een der directeuren van de Manchester and Liverpool District Banking Company tot organisator van de internationale credieten volgens bovengenoemd plan te verleen¹⁾, is dit van het overleg-stadium in dat van uitvoering getreden. Het heeft heel wat voeten in de aarde gehad, alvorens het zoover was. Vooral sinds het plan in zijn definitieven vorm nu een tweetal maanden geleden gepubliceerd werd²⁾,

heeft het met name in Engeland de aandacht van bij de uitvoering betrokkenen in hooge mate bezig gehouden en werd critiek niet gespaard, critiek die, zooals de heer Siepmann het in het „Economic Journal” van December l.l. mededeelt, van te voren al beantwoord was, terwijl de voorsteller zich vele der geopperde bedenkingen in hun volle betekenis ge-realiseerd had. „Het is geen geheim” zoo schrijft hij, „dat de heer Ter Meulen naar Brussel kwam met een vijf en twintig of dertig getypte velletjes in zijn zak, het resultaat van zijn langdurig en zorgvuldig werk”. Dit nu werd gecompriimeerd tot het bekende plan en de publicatie in 36 kategorische paragrafen zonder een woord toelichting heeft voor een groot deel tot de hierboven vermelde critiek geleid.

De kwestie der internationale credietverleening verdeelende in het vraagstuk der organisatie in het exporteerende land, dat der organisatie in het exporteerende land en dat van de verbinding dezer twee, zien we, dat elk van deze onderdeelen aanvallen te verduren heeft gehad. Het stelsel-Ter Meulen houdt zich slechts met het eerste en het laatste bezig door zich tot de regeling van een „reservoir” van subsidiaire garanties in het importland en de administratie hiervan onder toezicht van of door een Volkenbondscmissie te beperken.

Uit de importlanden werd tot voor kort alleen de stem van Max Warburg vernomen, die zich in zijn bekende rede op den jongsten Duitschen Bankiertag afwerend tegenover het plan stelde. Teveel betekenis moet hieraan echter niet gehecht worden. Blijkbaar acht hij Duitschland sterk genoeg, zonder het organisme van het plan-Ter Meulen crediet te verkrijgen. Van belang zou het echter zijn te weten, hoe de andere staten van Midden- en Zuid Oost-Europa tegenover het plan staan. Dezer dagen heeft men nu kunnen lezen, dat Oostenrijk van de geallieerden verlof gekregen heeft en, hetgeen geen verwondering zal baren, bereid is gevonden, zijn invoerrechten, tabak- en zoutmonopolie als zekerheid voor de obligaties volgens het plan-Ter Meulen in verband met particuliere credieten uit te geven, te verpanden. Verder stelt Oostenrijk zijn staatsfinanciën onder toezicht van de Volkenbondscmissie, die, alvorens de Ter Meulen-obligaties uit te geven, eerst zal trachten het budget in evenwicht te brengen, waarschijnlijk door het uitgeven van een binnenlandsche leening, waardoor de depreciatie van de Kroon geremd zou worden en het mogelijk wordt de goudwaarde van het onderpand vast te stellen.

Wat de verbindingsschakel tusschen import en exportland betreft, in Engeland zijn stemmen opgegaan, de door den heer Ter Meulen gedachte Volkenbondscmissie die den totalen omvang der credieten bepaalt, te vervangen, zooals hierna nog blijken zal, door een nationale commissie, bestaande uit vooraanstaande bankiers, kooplieden en een vertegenwoordiger van den Board of Trade of wel, zooals Sir Edward Mountain wil, wiens plan hieronder wordt uiteen gezet, haar geheel te doen vervallen en ervoor in de plaats te stellen het direct overleg tusschen syndicaten in het import- en exportland, waardoor het toezicht op den aard der transacties dus geheel zou vervallen. Dat op deze wijze het consumptieve crediet wel eens zou kunnen gaan overwegen, „op zichzelf de slechtste vorm van crediet” zooals de Financial and Commercial Review van 1920 van de Swiss Banking Corporation opmerkt, is geen gewaagde veronderstelling. Als verdienste van het plan-Ter Meulen, dat men overigens niet onverdeeld bewondert, wordt daartegenover in genoemde Review gesteld, dat het gebouwd is op de werkelijke behoeften van den debiteur en hem in staat tracht te stellen t.z.t. zijn schuld te betalen.

Gelijk opgemerkt geeft het stelsel Ter Meulen voor de credietgevende landen geen regeling, al zijn de vragen, die zich in verband hiermede voordoen, zoo-

¹⁾ Zie pags. 861 en 888 van den vorigen jaargang.

²⁾ Zie pag. 8 van dezen jaargang.

als ook de heer Siepmann mededeelt, geenszins aan de aandacht van den voorsteller ontsnapt.

Deze bezwaren zijn in de eerste plaats gericht tegen de grondgedachte van het plan, n.l. de garantie van den exporteur geheel in het buitenland te leggen en leze uit staatsobligatiën te doen bestaan, terwijl de wijze, waarop de staat de importeurs hiervoor zekerheid laat stellen, buiten de exporteurs om gaat.

Wat het importland als zekerheid geven kan, zullen, zooals reeds meermalen is opgemerkt, in de eerste plaats in- en uitvoerrechten zijn, te meer waar de inning hiervan bij in gebreke blijven van den debiteur het gemakkelijkst door een Internationale Commissie kan worden voortgezet, terwijl zulks ook verwacht mag worden, wanneer de orde binnenslands verstoord zou worden. In die landen, welke van het schema zullen willen gebruik maken en waar de Commission de Réparations de belangen van de overwinnaars behartigt, zal ze, gelijk naar hierboven bleek in Oostenrijk geschied is, van een deel harer rechten afstand moeten doen, ten einde den invoer van grondstoffen en eerste levensbehoeften mogelijk te maken. De kans, dat ze haar vorderingen nog eens zal incasseeren, wordt er zeker door vergroot.

Meeningsverschil bestaat nu over de vraag: Wat is de waarde van het onderpand? Staat en valt deze en vooral in de landen, die het meeste crediet nodig hebben, niet met het voldoende spoedig weer herstellen van de financiële orde, het herstellen van het budget-evenwicht en het ophouden der Papierwirtschaft? Kan bovendien een revolutie niet de staatsfinanciën definitief in de war sturen? Welke waarde kan men, zich deze kans voor oogen houdende, aan de obligaties toekennen?

Afkeer van den staat als debiteur leidde tot het volgende plan van Sir Edward Mountain, Chairman van de Eagle, Star and British Dominions Insurance Company. Een syndicaat, gevormd door Regeering, banken en verzekeringsmaatschappijen in het exporteerend land, zou in contact treden met een bankiers-syndicaat in het importeerend land, dat zich garant zou stellen voor de credieten aan zijn cliënten verleend. Het syndicaat in het exportland zou den exporteurs de betaling hunner wissels verzekeren, door het risico tegen een redelijke premie over te nemen. Waar het hier echter een verzekering tegen de kans op een ramp, die het crediet van een volk geheel zou doen verdwijnen, geldt, waaraan het karakteristiek der assurantie, n.l. risicoverdeeling, geheel ontbreekt, alsmede de mogelijkheid de grootte van de kans te bepalen, is terecht de bedenking geopperd, dat dit een afwijking beteekende van het goede oude beginsel van verzekering op wiskunstige gronden en mitsdien gepoogd het bezwaar te ondervangen, door de assurantie maatschappijen op hun beurt voor totaal verlies te vrijwaren. Hiertoe liet men in de eerste plaats het oog vallen op de helft van de £ 26 miljoen, door de Engelsche regeering voor exportfinanciering ter beschikking gesteld. Bij de besprekingen, waaraan de Regeering, bankiers en assuradeurs, onder voorzitterschap van Sir Robert Horne, deelnamen, bleek de eerste echter weinig hiervoor te gevoelen en de oorspronkelijke bestemming der £ 26 miljoen niet te willen veranderen. In de tweede plaats wilde men de bankiers een deel van het risico laten dragen.

Het is duidelijk, dat dit plan, hetwelk dus de organisatie volgens het plan-Ter Meulen geheel ter zijde stelt, van den beginne af door de afwijzende houding der regeering weinig kans van uitvoering heeft gehad. Deze kans werd vrijwel tot nul gereduceerd, toen bleek, dat ook de banken ernstig bezwaar hadden tegen participatie, aangezien het financieren van exportcredieten van den duur, welke deze thans

¹⁾ Dat de Volkenbondcommissie dit bezwaar ook voelt, blijkt wel uit de hiervoor vermelde regeling ten aanzien der Oostenrijksche staatsfinanciën.

zullen hebben door hen niet kon geschieden zonder hun liquiditeit ernstig in gevaar te brengen. En bovendien kan een bankier geen voorschot geven tegen een valuta, waarvan de waarde dagelijks wisselt.

Een ander bezwaar bestaat bovendien tegen dit plan en wel, dat het alle risico voor den exporteur tracht op te heffen. Op deze wijze zouden de exporteurs er echter geen belang bij hebben bij het aangaan der transactie uit te zien, of de importeur wel goed voor zijn verbintenissen is. Om dit belang te laten bestaan, bepaalt het plan-Ter Meulen, dat, indien tot executoriale verkoop der verpande obligaties moet worden overgegaan en deze minder opbrengen, dan het bedrag van het verleende crediet, de exporteur voor het saldo een vordering behoudt op den importeur en niet op de regeering van het importeerende land.

De heer Layton, het vroegere hoofd van de Financiële en Economische afdeling van den Volkenbond deed in de „Times” een bemiddelingsvoorstel, het plan-Ter Meulen combineerende met de assurantiegedachte van Sir Edward Mountain, aldus trachtende de bezwaren te ondervangen van hen, die een extra-zekerheid in het exporteerende land noodzakelijk achten.

Ervan uitgaande, dat het plan-Ter Meulen den exporteur nog een te groot risico laat (over de noodzaak hem een zeker risico te laten werden hierboven eenige opmerkingen gemaakt¹⁾) heeft hij voorgesteld dit door een syndicaat, gevormd door de Regeering, de verzekeringsmaatschappijen en de banken te doen dragen. De opmerking mag gemaakt worden, dat ook het op deze wijze te dekken risico, indien het althans bestaat in den omvang als de ontwerper van het plan meent, moeilijk in een premie tot uitdrukking zal zijn te brengen. Oogenschijnlijk beperkt, want indien het syndicaat de verliezen zou gerandieren, die het plan-Ter Meulen ongedekt zou laten, zooals de heer Layton wil, dan zou een ingebreke blijven der Regeering van het importeerende land, hetgeen de waarde van haar obligaties tot nul zou reduceeren, toch het risico voor het garantiesyndicaat tot het volle bedrag van het crediet doen stijgen. Hoe met deze mogelijkheid voor oogen een premie zou zijn vast te stellen, is niet duidelijk en het bezwaar, dat de heer Layton denkt te ondervangen zou op deze wijze niet ondervangen zijn. Zou het syndicaat zijn aansprakelijkheid tot een zeker percentage van het crediet willen beperken, dan blijft de moeilijkheid der premiebetaling onverminderd bestaan.

Ook dit plan bleek geen levenskracht te bezitten en opnieuw bleek hoe moeilijk het is, het risico, dat bij het plan Ter Meulen blijft bestaan, indien men dit voor den exporteur te hoog schat, te dekken.

Daarbij komt dan de vraag naar het financieren van het crediet, als onderdeel der organisatie in het exporteerende land in het plan niet geregeld, zooals de voorsteller reeds te Brussel opmerkte²⁾, waarvan de oplossing echter ook door hem een essentiële voorwaarde voor het in werking treden van het plan geacht wordt.

Wat deze kwestie betreft, een inzender in „the Economist” wees er op, dat het plan fundamenteel afwijkt van de gevestigde handelspraktijk, doordat het den exporteur crediet doet verlenen, iets wat deze gewoonlijk overdraagt aan zijn bank. Op onderpand van de bonds kan hij geen geld opnemen. Dit zal hem verhinderen zijn goederen te exporteeren naar die landen, welke slechts op crediet kunnen koopen. Dus, wil het plan kans van slagen hebben, dan moeten de obligaties beleenbaar en/of verhandelbaar zijn.

Zoolang het crediet loopt, kunnen de obligaties niet verhandelbaar zijn, daar de exporteur hen slechts in onderpand krijgt en paragraaf XVI be-

¹⁾ Deze noodzaak is ook erkend bij de jongste wijziging van het Regeerings-exportcrediet schema, waarbij den exporteur thans maximaal 85 pCt. van den factuurprijs gegarandeerd wordt.

²⁾ Zie pgn. 863 van den vorigen jaargang.

paalt, dat maarmate het crediet wordt afgelost, de exporteur den importeur de in onderpand ontvangen obligaties teruggeeft. Slechts indien de importeur in gebreke blijft, gaat het onderpand in eigendom aan den exporteur over en wordt verhandelbaar.

Indien de exporteur dus niet uit eigen middelen het crediet kan financieren, zal het op andere wijze gemobiliseerd moeten worden. Dit nu kan op verschillende wijzen geschieden, waarbij echter zooveel mogelijk een vermeerdering der inflatie zal dienen te worden vermeden, hetgeen alleen te bereiken is, indien de credieten zelf of de in onderpand ontvangen obligaties zoodanig gemobiliseerd kunnen worden, dat het publiek ze als belegging zal kunnen opnemen. Daartoe zal het b.v. noodig zijn instellingen op te richten, die zich tot taak stellen het in beleening nemen van obligaties en het daartegen uitgeven harer eigen schuldbekentenissen. Ook zouden deze instellingen het crediet, door den exporteur verstrekt, kunnen in beleening nemen voor zoover zoodanige herbeleening rechtens in het crediteurenland kan geschieden en ten derde zouden deze instellingen het geheele crediet kunnen overnemen te hunnen name en de importeur dus zijn contract met hen kunnen oversluiten.

In de „Times” van 12 Februari werd een plan ontwikkeld tot oprichting van een organisatie, die behalve het financieren van het crediet ook de verleenings ervan op zich zou nemen. Een commissie, bestaande uit vooraanstaande bankiers, kooplieden en een vertegenwoordiger van den Board of Trade zou de credietbehoefte en de waarde van het aangeboden onderpand voor elk land vaststellen. Dit zou dus een nationalisatie van de Centrale Commissie van het plan-Ter Meulen beteekenen. De commissie koopt de goederen tegen den prijs van den dag van exporteurs, aldus afzet tegen geïnflateerde prijzen tegengaand en verkoopt ze met 10 à 20 pCt. winst. De betaling wordt gegarandeerd door een syndicaat, gevormd door de Regeering, de banken en de importeurs in het invoerende land. Ook hier dus weinig verschil met het plan-Ter Meulen, dat ook de garantie in het buitenland legt, behalve dat dit, naar het voorkomt, beter een zorgvuldige administratie der onderpanden verzekert. Om de exporteurs te betalen zou de regeering van het exporteerende land tweejarige obligaties, 6 à 6½ pCt. rentende, uitgeven, af te lossen uit de opbrengst der goederen. De voorsteller verwacht, dat de markt deze vlot zal opnemen. Waar de heer Ter Meulen als looptijd voor de regeeringsobligaties volgens zijn plan te Brussel een termijn van 5—10 jaren noemde, zou tegen een dergelijken looptijd voor bovengenoemde obligaties, die hen voor belegging meer aantrekkelijk zou maken, geen bezwaar kunnen bestaan. Zoo wordt het crediet ten slotte echter toch weer regeeringscrediet met volledige garantie voor den exporteur. Het is toch moeilijk aan te nemen, dat de regeering voor de door haar uitgegeven schuldbewijzen slechts aansprakelijk zou zijn, voor zoover haar debiteuren hun verplichtingen nakomen.

Op dit plan gelijken geheel de voorstellen van Sir E. Drummond Fraser, waarvoor hij den steun van de Kamer van Koophandel te Manchester verkreeg. De uiteindelijke regeeringsgarantie is hier echter wat gecamoufleerd, door dat hij voorstelt een International Credit Association op te richten, wier verliezen door een pro rata garantie der vijf voornaamste geallieerde mogendheden zullen worden gedekt, voor 't geval bij liquidatie een nadeelig saldo overblijft. Of de beteekenis van een garantie van Frankrijk en Italië echter wel hoog aan te slaan is? Volgens het Fransche plan, elders in dit nummer afgedrukt¹⁾ behoort Italië tot de credietbehoevende landen!

Deze Credit Association is direct te vergelijken met de Edge Corporations, waarvan men in de Vereenigde Staten, naar het schijnt, wel wat groote verwachtingen koestert. Terloops zij hier op het merkwaardig

verschil gewezen, dat men zich in Europa in de eerste plaats met de zekerheidsvraag en vervolgens eerst met de kwesties der financiering heeft bezig gehouden, terwijl men in de Unie juist den tegen-gestelden weg insloeg, en de eerste kwestie nogal eenvoudig denkt op te lossen. Volgens een uittaling van den Chairman van het organiserend Comité der Foreign Trade Finance Corporation.¹⁾ welke men vindt in een recent nummer van „the Chronicle”, is toch het eenige doel der Corporation den Amerikaanschen „export te bevorderen naar klanten, wier crediet absoluut gezond is en die een garantie kunnen geven voor de terugbetaling der voorgeschoten bedragen. De Corporation is voor alles van plan de zekerheid van haar leeningen te waarborgen. Indien zij dit niet kan in zekere deelen van Europa, dan weten we, dat ze dit in andere deelen der wereld kan doen”. Het is hun dus vooral te doen om de goede debiteuren. Of de andere deelen van de wereld de exportartikelen der Unie wel in die mate behoeven als Europa dat doet? Bovendien mag de vraag gesteld worden, of zij hun importen niet op de normale wijze kunnen financieren.

Het resultaat van de besprekingen over al deze plannen is geweest, dat, zooals Sir Robert Horné op 9 Maart in het Parlement mededeelde, de assuradeurs zich terugtrokken en de bankiers tenslotte besloten hun steun aan het plan-Ter Meulen te verleen en daar dit beter het beoogde doel zou bereiken, dan het regeeringsschema. Het fundamentele verschil tusschen beide plannen toch is, dat het tweede den afzet van half- en eindfabrikaten der Britsche nijverheid poogt te vergemakkelijken en dus als onderdeel van de werkloosheidsbestrijding kan worden, zooals ook Clynes in een ingezonden stuk in de „Times” het probleem bekijkt. De credieten volgens dit plan zullen dus hoofdzakelijk consumptie-credieten zijn. Het plan-Ter Meulen daarentegen beoogt, zooals reeds werd opgemerkt, de exportkracht van de het zwaarst getroffen landen te vergroeten door den invoer van „essentials” te vergemakkelijken.

Tenzelfder tijd ongeveer werd de benoeming van Sir E. Drummond Fraser tot organisator geannonceerd, wiens eerste werk thans is de landen, welke crediet behoeven te bezoeken en met hun regeeringen te onderhandelen over de hoegrootheid der behoeften en de te stellen zekerheid.

Spoedig zal het plan nog wel niet in werking treden. De voorbereidende werkzaamheden zijn daartoe te omvangrijk. Veel overleg zal ook noodig zijn, om de verhouding te bepalen van de obligaties, als regel luidende in de valuta van het exporteerende land (en dus in het importland, dat hun af moet lossen en daartoe tegoeden in die valuta moet aanhouden aan waardeschommelingen onderhevig) en de goudwaarde van het onderpand. Een grotere marge zal hier noodig zijn naarmate de kans groter geacht wordt, dat de valuta van het exporteerende land in waarde zal stijgen. Het meeste crediet zal echter gegeven dienen te worden, door de krachtige landen, wier valuta het minst schommelt en waar dus genoemde moeilijkheid het minst gevoeld wordt. Geheel ontbreekt zij in de Vereenigde Staten waarop toch in laatste instantie de hoop van Europa is gevestigd. Daar bestaan bovendien al Edge Corporations, hoewel het met de emissie van de obligaties dezer laatste alles behalve vlot schijnt te gaan. Dit kan een gevolg zijn van kapitaalschaarschte, die de mogelijkheid van credietverleening op groote schaal aan Europa ernstig zou doen verminderen of van het feit, dat de inwoners der V. S. nog tot beleggers moeten worden opgevoed. In ieder geval heeft uit dien hoofde gevaar geducht te worden, dat de groote Amerikaanse exportcombinaties de sterkste debiteuren uitpikken vóór het plan-Ter Meulen in werking treedt. Trouwens, zooals hierboven reeds werd vermeld, heb-

¹⁾ Zie pag. 290.

¹⁾ Zie pag. 53 van dezen Jaargang.

ben deze hun aandacht niet uitsluitend op Europa gevestigd. De heer Mc Hugh zeide bij die gelegenheid verder nog: „Mijn aandacht is er op gevestigd, dat men ons programma heeft becritiseerd op grond hiervan, dat wij behoorden te wachten tot (het plan van) den Volkenbond in elkaar zat. Hierop kan ik eenvoudig antwoorden, dat, indien het noodzakelijk wordt, bij het verleenen van voorschotten aan Europa bepaalde garanties te eischen volgens het crediet-systeem van den Volkenbond, wij natuurlijk op deze bepaalde garanties zullen wachten en intusschen onze credieten aan klanten in andere werelddelen dan Europa zullen verleenen, waar wij als bankiers en zakenmensen overtuigd zijn, dat betaling onzer goederen zal geschieden en waar winst te behalen valt. Doch de crediet-machine behoort nu en niet later gemonteerd te worden, indien we de voordeelen van deze gelegenheid willen plukken.”

De heer Mac Hugh schijnt dus van opinie te zijn, dat de Edge Corporations de obligaties, volgens het plan Ter Meulen uit te geven, in onderpand mogen nemen. Om de samenwerking met de Vereenigde Staten vruchtbaar te doen zijn, zou de benoeming van een Amerikaan tot organisator bovendien zeer wenschelijk geweest zijn. De Financieele Commissie uit den Volkenbond zal echter ongetwijfeld haar redenen gehad hebben, Sir E. Drummond Fraser te kiezen.

De staten, welke voor credietverleening, volgens het plan Ter Meulen, in aanmerking komen, zijn in de eerste plaats die van Midden- en Zuid-Oost-Europa, Duitschland, uitgezonderd. Op het belang van de houding, door de Commission de Réparations in de landen, waar zij bestaat, aan te nemen in verband met de mogelijkheid van verwezenlijking van het plan werd reeds gewezen. Haar houding inzake Oostenrijk stemt hoopvol. Van de tot dusverre verleende Engelsche regeeringscredieten werd plm. 70 pCt. aan Roemenië verstrekt, terwijl Tsjecho-Slowakije en Bulgarije ook een matig gebruik ervan gemaakt hebben. Den Baltischen staten daarentegen schijnt het aan het geschikte onderpand te ontbreken.

De stemming in Engeland is gunstig voor het plan. Gelijk uit hun redevoeringen op de jaarvergaderingen hunner instellingen gehouden is gebleken, kan de organisator rekenen op den steun van de leidende bankiers. Ook de Federation of British Industries heeft haar ingenomenheid met het plan, hoewel ze er, indien bij de uitwerking slechts de oorspronkelijk gedachte soort van crediet gegeven wordt, weinig nut van zal hebben, betuigd. En de Britsche regeering verleent haar medewerking, waar ze kan. Ze slaat de waarde der Ter Meulen-obligaties hoog aan. Volgens haar nieuwe export-crediet-schema wordt den exporteur, indien hij deze obligaties tot het bedrag der factuurwaarde deponeert, 85 pCt., het maximum-percentage, gegarandeerd. Geen wonder dan ook, dat de organisator zich optimistisch uitliet over de kans op verwezenlijking van het plan. In een rede te Manchester betoogde hij 7 Maart de noodzaak de door hem in zijn eigen plan genoemde credit associations op te richten. Hoewel hij zich de vele moeilijkheden, hieraan verbonden, niet ontveinsde, was hij vol moed, dat hij een tastbaar resultaat zou bereiken. Het is te hopen, dat zijn optimisme gegrond zal blijken te zijn geweest en dat bij de verdere ontwikkeling het internationaal karakter van het plan Ter Meulen gehandhaafd zal blijven. De ontwikkeling der dingen ten aanzien van Oostenrijk wijst in deze richting. W.

HET ONTWERP-PROCESRECHT 1920 EN DE WRAKING VAN SCHEIDSRECHTERS.

Tot ons leedwezen zien wij ons wegens ruimtegebrek genoodzaakt het tweede deel van bovengenoemd artikel een week te doen overstaan. — Red.

LONDENSCHER CORRESPONDENTIE.

De economische toestand; de toestand in den kolenmijnbouw; de kwestie der bankrente-verlaging; de handelsovereenkomst met Rusland; J. M. Keynes over de toekomst van de markt.

Onze Londensche correspondent schrijft ons dd. 26 Maart 1921:

In practically all respects the economic situation shows no improvement, indeed it is not difficult to show that in some quite important respects it is likely to get worse. The political changes which are associated with the retirement of the former Conservative Leader of the House of Commons are regarded as likely to increase the internal dissensions of the majority, and a General Election this year is regarded as probably inevitable. The natural result will be an increased feeling of uncertainty, the more so as the recent elections show that the Labour Party has developed a quite unexpected strength. I think a Labour majority, at the Election, if and when it comes, is quite impossible, but it is clear that some uncertainty on the point prevails in political circles, and the mere fear of such a contingency is likely to have a bad effect. Next, in the next few weeks the full effect of the German Reparations Bill will begin to be felt, together with any further dislocation of trade resulting from the increased sanctions which will tend to resemble increasingly a blockade as time goes on. Thirdly, the Anti-Dumping Bill will be introduced as soon as possible after the Easter Recess, and this is bound to lead to further difficulties in trading with practically the whole European Market. Employment shows no signs of improvement: not even the Government speakers in the debate this week asserted that any marked change had taken place. The number of unemployed on March 11 was given in the debate as 1,227,000 completely unemployed, exclusive of boys and girls, with a further 748,000 on short time. As far as relief measures go, the Ministry of Labour had been successful in providing work for about 100,000 men. In view of the economic situation, the Government did not intend to press on its policy of Trade-Board Extension as rapidly as it had done in the past.

But worst of all, there is now every chance that in April the whole of the mines of the country will stop work. On Thursday evening it was announced that the Miners' Conference had decided to reject the Employers' offer of a settlement on the basis of district agreements, and were to press for a full national wages settlement. It is known that this policy will, if enforced, probably mean a strike in some districts and a probable lock-out in other districts, for it is probable that, should it come to a strike, some districts will prefer to stand aside.

The reluctance of districts such as Northumberland and Durham to commit themselves to a strike requires little explanation. The funds of the Federation have by no means recovered from the last fight: the depression has cut down the consumption of coal considerably, so that there must be large stocks accumulated in this country, whilst some of the leaders are seriously alarmed at American competition and the coal deliveries under the Peace Treaty. The South Wales leader is calling for a revision on the ground that German miners are overworked whilst English miners are out of work, whilst the policy of Mr. Hodges seems to be a credit of £100 millions from the Government as a subsidy in aid of cheap coal.

It looks altogether as if the inevitable crisis over wages had at last arrived. Whatever the outcome of this particular strike or lock-out may be, it will in all probability settle the issue for all other industries as well. For if the miners cannot „hold their end up”,

it is quite certain that other industrial workers cannot do so.

Lower wages and a reduction of the Bank Rate are the remedies proposed by the employers as likely to have an immediate effect. The new Leader of the House was officially asked in the House of Commons to use his influence with the Bank of England to this effect, a course of action to which he rightly refused to agree. The principle that the Central Bank should act on the bequest of the Treasury Authorities is far too dangerous a one, even if the desired action is in itself advisable. It is still not clear that a reduction of the rate is desirable. The City Experts do not deny that a very large proportion of bank loans are at present frozen, that consequently the ability of the Bank to increase loans is limited, and that the only effect a lowering of the rate could have is an indirect one. If it increases confidence, then more sales can take place, frozen loans can be paid back, and new business financed. But the assumption that a lower bank rate will do only good, seems to me to overlook the fact that it is quite likely to lead to a reduction of bank deposits, if, as is most probable, the banks lower the rates for deposits concurrently with a reduction of the Bank-rate. If such a reduction follows then the position of the banks will not be as good as it was, even if a revival of trade enables some of the old loans to be liquidated. Some of the withdrawn deposits would of course flow into industry, but such a shifting of the loaning sources is in my opinion not to be encouraged at the moment. Some of the speakers in the House of Commons went very much further than demanding a reduction of bank rate, there was in fact a clear demand for a new period of inflation, to end, one supposes, in a still worse collapse later on.

The Russian Trade Agreement has now been discussed in the House of Commons, and the Premier in a brilliant speech was enabled to score off his opponents by representing the Soviet Leaders as the sinners who have repented. They were turning to private enterprise, unlike our own Labour Leaders, who were wedded to impossible doctrines of state universalism. But of course, a debating effort does little to clear up the real difficulties. Trade with Russia cannot possibly be resumed on any scale until the question of recognition is settled one way or another, and several actions are pending in the Courts. If these actions result in the upsetting of the Sagor judgment, than some orders will be booked; if the Sagor decision is upheld, than the Agreement is so much waste paper. In any case, a suspicion prevails that what trade Russia is capable of, will mainly go to Germany, with her very much lower prices.

News from the textile centres is less pessimistically coloured in the last few days; the boot and hosiery trades are even reported to be fairly satisfied with the orders from retailers, though it is recognised that this is a seasonal revival, and that it will probably be followed by a slump again. A certain amount of buying from Calcutta is reported, though the dispute over the 2/ rupee question is still unsettled. The desire of the importers to settle invoices on the basis of a 2/ rupee has been rejected by the Manchester interests, and nothing will come of it.

Invoices will be paid when trade revives, and that is all that can be said.

Those of your readers who are interested in the future of the German mark will be interested in a short summary of an article which Mr. J. M. Keynes has contributed on this subject to the current number of the Manchester Guardian Commercial. In his opinion, no reason exists for anticipating any marked improvement in the position of the mark. He assigns three reasons. Firstly, an improvement in the position of the mark would benefit holders of war loans at the expense of the German

community as a whole, and this is a result which the Allies would hardly allow. Secondly, an improvement of the mark would benefit foreign holders of marks. But the Allies are also creditors of Germany, but in terms of gold marks. Any improvement in the mark would benefit the first of these classes of creditors at the expense of the second and this again the Allies would hardly allow. Thirdly, it is extremely improbable that the Reparation payments can be effected without further inflation, so that the position of the mark will still further deteriorate. In general, Mr. Keynes exposes the fallacy of concluding from an improvement in the general economic position of the improvement of the currency; the second is not a necessary consequence of the first at all, and is historically unlikely. Mr. Keynes therefore anticipates further inflation, a progressive worsening of the mark, „until the final stage is reached, when the simplest and most sensible course will seem to be to supersede it altogether by some new unit.“

This morning's press announces that the premier English railway company, the London and North Western, intends to amalgamate with the Lancashire and Yorkshire Railway; which serves the dense industrial districts of the North. Parliamentary sanction is required for this, and it will be interesting to see what the attitude of the Ministry of Transport will be. The announcement is generally welcomed in view of the economies in working which are anticipated.

As was to have been foreseen the deputation representing the cotton industry has received scant satisfaction from its interview. The fact is that the Government would find any interference with the cotton duties almost impossible, in view of the Indian situation.

It is anticipated that the Customs Conference which has recently been sitting in London will recommend a considerable unification of the customs documents in the various portions of the Empire.

The Bank Return and the Currency Note Return both reflect the increased demand for cash associated with the holiday season. The Bank Figures are:

Public Deposits	£ 4.071.405	increase
Other Deposits	„ 6.089.685	decrease
Govt. Securities	„ 0.476.374	increase
Other „	„ 1.054.622	decrease
Reserve	„ 1.428.331	„
Circulation	„ 1.429.350	increase

The Currency Note Circulation has risen by the relatively large amount of £ 4240.116 and now stands at £ 340 millions.

AANTEKENINGEN.

Nijverheidsbescherming in Zwitserland. — Gelijk bekend nam de Zwitsersche wetgevende macht onlangs een tweetal besluiten, die voor de handelspolitiek door dit land in de naaste toekomst te voeren, van de grootste beteekenis zijn. Het eerste besluit machtigt den Bondsraad tot tariefsverhoging, het tweede invoerverboden uit te vaardigen. De woordelijke text volgt hieronder:

I. Bundesbeschluss betreffend die vorläufige Abänderung des Zolltarifs: (Vom 18. Februar 1921).

Art. 1. Der Bundesrat ist ermächtigt, die Ansätze des Zolltarifs unter Beobachtung der Bestimmungen von Art. 29, Ziff. 1, a-c, der Bundesverfassung im Sinne einer vorübergehenden Massnahme der wirtschaftlichen Lage anzupassen und die neuen Ansätze in dem ihm geeignet scheinenden Zeitpunkt in Kraft zu setzen.

Die Bundesversammlung wird vor dem 30. Juni 1923 darüber entscheiden, ob die bundesrätlichen Massnahmen weiter in Geltung bleiben, oder wie sie abgeändert werden sollen.

Art. 2. Der Bundesrat erstattet der Bundesversammlung jeheden Bericht über die von ihm gemäss diesem Beschluss getroffenen Massnahmen.

II. Bundesbeschluss betreffend die Beschränkung der Einfuhr: (Vom 18. Februar 1921).

Art. 1. Zur Vermeidung der Arbeitslosigkeit und zum Schutze der nationalen Produktion, soweit diese in ihren Lebensbedingungen bedroht ist, kann der Bundesrat, im allgemeinen wirtschaftlichen Interesse des Landes, ausnahmsweise und vorübergehend, die Einfuhr bestimmter von ihm zu bezeichnenden Waren beschränken oder von einer Bewilligung abhängig erklären.

Er kann zugleich das Notwendige anordnen, um die Versorgung des Landes mit den betreffenden Waren zu angemessenen Preisen zu sichern, sei es durch Vereinbarung, durch Preisnormierung oder in anderer Weise.

Er kann für die Erteilung der Einfuhrbewilligung, in Berücksichtigung des Preises und des Wertes der Waren, angemessene Gebühren festsetzen.

Art. 2. Bevor der Bundesrat Massnahmen dieser Art trifft hört er eine Kommission an, in der die wichtigsten Wirtschaftsgruppen vertreten sind.

Art. 3. Von den auf Grund dieses Bundesbeschlusses getroffenen Anordnungen ist der Bundesversammlung in ihrer nächsten Tagung Kenntnis zu geben; sie entscheidet darüber, ob jene weiter in Kraft bleiben sollen.

Art. 4. Der Bundesrat kann für die Uebertretung der in Ausführung dieses Beschlusses erlassenen Vorschriften Busse bis auf Fr. 10.000 oder Gefängnis bis auf 12 Monate androhen.

Die beiden Strafen können verbunden werden.

Die Verfolgung und die Beurteilung liegen den kantonalen Behörden ob, soweit nicht der Bundesrat einzelne Fälle an das Bundesstrafgericht weist.

Der erste Abschnitt des Bundesgesetzes über das Bundesstrafrecht vom 4 Februar 1853 findet Anwendung.

Art. 5. Dieser Bundesbeschluss gilt bis zum 31. Dezember 1921.

Art. 6. Der Bundesrat ist mit dem Vollzuge beauftragt. Er erlässt die nötigen Ausführungsvorschriften.

Deze besluiten zijn reeds van kracht geworden. De geldigheid van het eerste loopt 20 Juni 1923 af, die van het tweede 31 December 1921. Reeds meer dan eens was in Zwitserland op herziening van het tarief van invoerrechten, dateerende van 10 October 1902, aangedrongen, vooral teneinde de tarieven aan de veranderende waarde van het geld aan te passen. De algemeene prijsstijging toch had ten gevolge gehad, dat terwijl in 1912 de tarieven 6 pCt. van de totale waarde van den invoer bedroegen, in 1920 dit percentage tot drie was gedaald. Hetzelfde bezwaar doet zich in Zweden gelden.¹⁾ Waar wij echter onze rechten ad valorem heffen, bestaat het ten onzent niet.

Hoewel deze reden als de voornaamste aangevoerd wordt, wordt toch ook met voldoening gememoreerd, dat een merkbare vermindering van het deficit van de Bondskas er het gevolg van zal zijn.

Gegeven de sterke schommelingen waaraan het prijsniveau thans onderhevig is, heeft men de maatregelen hun tijdelijk karakter gegeven.

Bepaalde invoerbepalingen zijn nog niet afgehandeld. Alvorens zulks geschiedt zal de Bondsregering eerst een groote commissie van overleg, uit producenten en consumenten samengesteld, hooren.

1) Zie pag. 127 van dezen jaargang.

Bevordering van den Export in Frankrijk. — Niet alleen in Engeland en de Vereenigde Staten tracht men door de oprichting van bijzondere organisaties den export te bevorderen, ook in Frankrijk zint men op middelen, dit doel te bereiken. De Banque Nationale du Commerce Extérieur bestudeert het vraagstuk met het Departement van Handel. Het plan, waarover thans van gedachten gewisseld wordt, vertoont de volgende trekken:

De op te richten organisatie wordt als een bijzondere afdeling van de Banque Nationale du Commerce Extérieur gedacht. De voorschotten zullen aan exporteurs slechts tegen een zekere vergoeding en slechts voor den uitvoer naar bepaalde landen verleend worden; deze landen zijn: Polen, Tsjecho-Slowakije, Yoego-Slavië, Roemenië, Bulgarije, Turkije en Italië. De voorschotten worden verleend tegen docu-

mentaire wissels op de buitenlandsche koopers getrokken of na goedkeuring van als onderpand goedgekeurde titels of tegen vrije accepten en na onderzoek der zendingen en der verzekeringen. Ze moeten verder door de exporteurs gegarandeerd worden, door goede zekerheden, door de buitenlandsche koopers te stellen: aval teekening van goedgekeurde lokale banken, instelling van garantiedepôts in effecten of in baar geld, gewaandeerd volgens den dagkoers onder in aanmerking neming van een surplus.

De voorschotten, delcredere inbegrepen, kunnen tot 80 pCt. van het wisselbedrag bedragen; voor de overige 20 pCt. moet de exporteur zelf zorgen. Het wisselcrediet heeft een duur van maximaal drie jaren. Ten slotte wordt ten gunste van het Delcredere-bureau een garanti-provisie geheven; het tarief hiervan stijgt met den duur van het voorschot; het zou b.v. bedragen 3 pCt. voor het eerste, 4 pCt. voor het tweede en 5 pCt. voor het derde jaar.

De met Staatsgarantie toegestane voorschotten kunnen door de Banque Nationale du Commerce Extérieur gemobiliseerd worden. De driemaandswissels, die tot den vervaldag van het crediet vernieuwd kunnen worden, luiden aan de order van de bank, die ze dadelijk in disconto neemt tegen het disconto, naar men zich voorstelt, van de Banque de France, plus een kwartaalscommissie. Wissels met twee Franse handteekeningen zijn disconteerbaar bij de Banque de France. De Staatsgarantie wordt op den wissel zelf vermeld door middel van een opschrift, dat verwijst naar de wet, die den Staat tot het verleenen der garantie machtigt.

Kleinhandelsprizen. De verhoudingscijfers van verbruiksartikelen, in den handel gebracht door de Coöperatieve Winkelvereniging van „Eigen Hulp” te Amsterdam, Haarlem, Arnhem, Utrecht, Leeuwarden en 's-Gravenhage (voorheen E. H.), welke door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerd worden, zijn de navolgende.

Artikelen	1914	1915	1916	1917	1918	1919	Nov. 1920	Dec. 1920
Boonen (bruine)	157	175	214	136	111	146	271	236
„ (witte)	172	200	259	338	221	238	283	331
Erwten (capuc.)	153	178	192	236	211	217	225	208
„ (grauwe)	139	157	177	220	191	209	259	248
„ (groene)	143	160	203	140	103	130	203	190
Gort	123	142	161	135	123	197	226	216
„ (boekweit)	117	171	200	292	312	292	421	367
„ (haver)	103	137	150	147	120	120	200	200
Kaas (Leids.)	140	160	179	221	207	253	291	286
„ (Gouds.)	125	133	123	126	177	195	250	221
Koffie	88	91	101	118	174	169	145	154
Margarine	99	102	110	122	136	148	162	161
Meel (tarwebl.)	129	159	159	212	224	259	382	353
„ (boekw.)	114	152	195	324	362	314	381	352
Olie (boter)	101	127	149	235	409	381	242	271
„ (patent)	141	207	228	293	351	446	397	446
„ (raap)	137	188	208	329	540	519	360	395
Rijst	116	112	122	125	122	169	303	328
Soda	83	117	283	267	417	283	383	417
Stijfzel	107	130	160	320	680	577	333	343
Stroop	100	125	154	179	193	200	218	207
Suiker (basterd)	91	107	115	116	120	147	225	218
„ (melis)	89	97	100	103	103	121	172	175
Thee	113	117	120	127	119	139	131	137
Vermicelli	124	203	207	272	266	300	355	338
Zeep (w. Brist.)	100	119	126	160	183	191	153	153
„ (zachte)	87	121	158	121	117	275	267	321
Zout	80	90	90	110	190	160	160	160
Gemiddeldeverhoudingscijfers.	116	141	165	195	228	239	263	264

Bij beschouwing van deze cijfers neme men in aanmerking, dat het voorkomt, dat een artikel tijdelijk door een of meer der 6 coöperaties niet werd verkocht, wat van invloed kan zijn op den loop der verhoudingscijfers.

De prijzen voor het jaar 1893 werden gelijk 100 gesteld.

ONTVANGEN:

Statistisch Jaarboek der Gemeente Amsterdam. Uitgegeven door het Bureau van Statistiek der Gemeente. 16e Jaargang, 1919.

Kamers van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam. Jaarverslag 1920.

Proeve van onderzoek naar bedrijfshuishoudkundige tendenzen, door A. Sternheim, dissertatie Rotterdam, 1921.

De rechtsleer der levensverzekeringsovereenkomst door Jhr. Mr. A. W. Wichers, Aflevering I, den Haag, 1921.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTOS.

Ned. Bk.	Disc. Wissels. 4½	1 Juli '15	Zweeds. R.ksbk 7½	16 Spt. '20
Bk. van Engeland	Bel. Binn. Eff. 5½	19 Oct. '20	Bk. v. Noorw. 6-6½	18 Dec. '19
Duitsche Rijksbk.	Vrsch. in R.C. 6½	19 Oct. '20	Zwits. Nat. Bk. 5	21 Aug. '19
Bk. van Frankrijk	Belg. Nat. Bk. 5½	28 Apr. '20	Bank v. Spanje 6	4 Nov. '20
Oostenr. Hong. Bk.	Bank v. Italië 6	20 Mei '20	F. Res. Bk. N.Y. 6-7	4 Juni '20
Nat. Bk. v. Denem.	8 Apr. '20	15 F. Res. Bk. N.Y. 6-7	1 Aug. '09	

OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disconto	N. York Call-money
	Part. disconto	Prolongatie				
26 Mrt. '21	4 1/4 - 3/8	4 - 1/2	6 1/4	4 - 5/8	—	6 1/2 - 7 1/4
21-26 „ '21	4 1/4 - 1/2	4 - 5	6 1/4	4 - 5/8	—	6 - 7
14-19 „ '21	4 3/8 - 1/2	4 - 5	6 1/4	4 - 5/8	—	6 - 7
7-12 „ '21	4 3/8	4 - 5	6 1/4 - 5/8	4 - 5/8	—	6 - 7
22-27 M. '20	3 3/4	4 - 1/4	5 3/8 - 3/4	4 - 5/8	—	6 - 14
24-29 M. '19	4 1/4 - 3/8	4 - 1/4	3 3/4 - 1 1/2	4 - 5/8	—	5 - 6
20-24 Juli '14	3 1/8 - 3/16	2 1/4 - 3/4	2 1/4 - 3/4	2 1/8 - 1/2	2 3/4	1 3/4 - 2 1/2

1) Noteering van 24 Maart 1921.

WISSELKOERSEN.

WISSELMARKT.

Men zie het geldbericht aan den aanhef van dit nummer.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	Londen *)	Parijs *)	Berlijn *)	Weenen *)	Brussel **)	New York **)
21 Mrt. 1921..	11.36 3/4	20.22 1/2	4.75	0.80	21.12 1/2	2.89 3/4
22 „ 1921..	11.36 3/4	20.17 1/2	4.68 1/2	0.85	21.07 1/2	2.90
23 „ 1921..	11.36 3/4	20.17 1/2	4.65	0.81	21.07 1/2	2.90 1/8
24 „ 1921..	11.37	20.12 1/2	4.62 1/2	0.75	21.05	2.90 1/8
25 „ 1921..	—	—	—	—	—	—
26 „ 1921..	—	—	—	—	—	—
Laagste d. w. 1)	11.35 3/4	20.10	4.60	0.75	21.—	2.89 1/2
Hoogste „ „ 1)	11.37 1/2	20.25	4.82 1/2	0.90	21.15	2.90 1/2
19 Mrt. 1921..	11.36 3/4	20.17 1/2	4.65	0.82 1/2	21.15	2.90 1/2
12 „ 1921..	11.35 3/4	20.65	4.65	0.65	21.70	2.90 3/4
Muntpariteit..	12.10 3/4	48.—	59.26	50.41	48.—	2.48 3/4

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.

1) Particuliere opgave. 2) Noteering van 18 Maart 2) idem van 11 Maart.

Data	Stock-holm *)	Kopen-hagen *)	Chris-tiania *)	Zwitser-land *)	Spanje 1)	Batavia 1) telegrafisch
21 Mrt. 1921	66.75	50.40	46.75	50.50	40.60	98
22 „ 1921	67.65	50.30	46.75	50.25	40.65	98
23 „ 1921	67.65	50.50	46.75	49.20	40.55	97 3/4
24 „ 1921	67.10	50.45	46.50	50.15	40.60	97 1/2
25 „ 1921	—	—	—	—	—	—
26 „ 1921	—	—	—	—	—	—
L'ste d. w. 1)	66.50	50.—	46.25	49.—	40.40	97 1/2
H'ste „ „ 1)	67.75	50.80	47.25	50.55	40.65	98
19 Mrt. 1921	68.25	50.25	46.70	50.30	40.70	97 1/2 - 98 1/2
12 „ 1921	65.50	50.—	47.50	49.15	40.60	98 1/4
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	48.—	48.—	100

*) Noteering te Amsterdam.

1) Particuliere opgave.

KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Lond. (in £ per £)	Zicht Parijs (in cts. per \$)	Zicht Berlijn (in ct. p. 4 Rm.)	Zicht Amsterd. (in cts. p. gld.)
26 Maart 1921	3.92.—	6.92	nom.	***
Laagste d. week	3.91.12	6.92	nom.	***
Hoogste „ „	3.92.25	6.97	nom.	***
19 Maart 1921	3.91.87	6.95	nom.	***
12 „ 1921	3.90.75	7.08	nom.	***
Muntpariteit..	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 1/16

KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	12 Mrt. 1921	19 Mrt. 1921	21-26 Maart '21 Laagste	26 Mrt 1921 Hoogste
Alexandrië..	Piast. p. £	97 7/16	97 7/16	97 7/16	97 7/16
*B. Aires 1) ..	d. p. \$	48	46 7/8	47	47 3/8
Calcutta	£ p. rup.	1/3 7/16	1/3 15/32	1/3 1/2	1/3 7/8
Hongkong ..	id. p. \$	2/3 1/16	2/4 3/8	2/4 1/2	2/5 1/4
Lissabon	d. per Mil.	5 1/2	5 1/4	4 3/4	5 1/2
Madrid	Peset. p. £	28.08	28.02	27.90	28.10
*Montevideo 1)	d. per \$	47 1/8	45	44 1/2	45 1/2
Montreal....	\$ per £	4.46 1/2	4.46 1/2	4.44	4.48
*R.d.Janeiro.	d. per Mil.	9 3/8	9 3/8	9 1/2	9 3/4
Rome	Lires p. £	105 1/8	95 15/16	96	103
Shanghai ..	£ p. tael	2/11 3/4	3/10 3/4	3/1	3/2 1/2
Singapore ..	id. p. \$	2/3 1/16	2/3 7/8	2/3 3/4	2/3 1/2
*Valparaiso..	d. p. peso	9 3/8	8 7/8	8 7/8	8 3/4
Yokohama ..	£ per yen	2/5 2 1/2	2/5 3/8	2/5 1/2	2/5 1/2

* Koersen der voorgaande dagen. 1) Telegrafisch transfert.

2) Noteering van 24 Maart 1921.

NOTEERING VAN ZILVER

Noteering te Londen	te New York
24 Mrt. 1921.....	32
19 „ 1921.....	33 1/2
12 „ 1921.....	32 3/4
5 „ 1921.....	30 3/8
27 Mrt. 1920.....	71 1/8
29 Mrt. 1919.....	49 3/4
20 Juli 1914.....	24 1/16

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 29 Maart 1921.

Activa.

Binnenl. Wis.	H.-bk.	f 105.524.075,26 1/2
sels, Prom.	B.-bk.	„ 16.648.190,82
enz. in disc.	Ag.sch.	„ 70.527.099,01 1/2
		f 192.699.365,10

Papier o. h. Buitenl. in disconto .....

Idem eigen portef. .. f 18.707.738,—

Af: Verkocht maar voor

de bk. nog niet afgel. „ —

18.707.738,

Beleeningen

incl. vrsch. H.-bk. f 84.814.688,49

B.-bk. „ 15.254.010,26 1/2

in rek.-crt. Ag.sch. „ 115.568.050,30

op onderp. f 215.636.749,05 1/2

Op Effecten ..... f 196.333.449,05 1/2

Op Goederen en Spec. „ 19.303.300,—

215.636.749,05 1/2

Voorschotten a. h. Rijk .....

14.740.082,80 1/2

Munt en Muntmateriaal

Munt, Goud ..... f 56.219.785,—

Muntmat., Goud .. „ 564.813.716,18

f 621.033.501,18

Munt, Zilver, enz. „ 16.687.411,27

Muntmat., Zilver .. „ —

637.720.912,45

Effecten

Bel. v. h. Res.fonds. f 4.651.119,87 1/2

id. van 1/8 v. h. kapit. „ 3.875.652,87 1/2

8.526.772,75

Geb. en Meub. der Bank .....

3.594.000,—

Diverse rekeningen .....

39.225.441,53 1/2

f 1.130.851.061,69 1/2

Passiva.

Kapitaal .....

f 20.000.000,—

Reservefonds .....

„ 5.000.000,—

Bankbiljetten in omloop .....

„ 1.036.816.145,—

Bankassignatiën in omloop .....

„ 2.499.844,25

Rek.-Cour. } Het Rijk f

saldo's: } Anderen „ 41.569.550,25 1/2

41.569.550,25 1/2

Diverse rekeningen .....

„ 24.965.522,19

f 1.130.851.061,69 1/2

NED. BANK 29 Maart 1921 (vervolg).

Beschikbaar metaalsaldo..... f 420.778.950,63
 Op de basis van ²/₅ metaaldekking .... „ 204.601.842,73
 Minder bedragen aan bankbiljetten in omloop
 dan waartoe de Bank gerechtigd is ... „ 2.103.894.750,—

Verschillen met den vorigen weekstaat:

	Meer	Minder
Disconto's	1.841.755,81	
Buitenlandsche wissels.....		1.840.151,—
Beleeningen	7.811.047,88	
Goud		15.085.947,90
Zilver		1.143.126,37
Bankbiljetten	11.548.390,—	
Part. Rek.-Crt. saldo's		1.906.243,72

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opsch. schulden
29 Mrt. 1921.....	621.434	14.687	1.036.816	44.069
21 „ 1921.....	636.119	17.831	1.025.268	45.475
14 „ 1921.....	636.119	18.525	1.037.984	53.801
7 „ 1921.....	636.119	19.414	1.045.825	41.432
28 Febr. 1921.....	636.141	20.392	1.053.417	46.176
27 Mrt. 1920.....	634.165	10.426	1.013.315	106.440
29 Mrt. 1919.....	669.334	9.750	1.011.223	82.202
25 Juli 1914.....	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Totaal bedrag disconto's	Hiervan Schatkistpromessen rechtstreeks	Beleeningen	Beschikbaar Metaal-saldo	Dek-kings-percentage
29 Mrt. 1921	192.699	53.000	215.637	420.779	59
21 „ 1921	190.858	50.000	207.826	439.009	61
14 „ 1921	203.395	53.000	210.838	435.495	60
7 „ 1921	202.087	53.000	223.410	436.007	60
28 Febr. 1921	180.086	46.000	227.776	436.767	60
27 Mrt. 1920	195.998	122.000	201.154	420.124	58
29 Mrt. 1919	119.690	87.000	195.746	459.997	62
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	75

¹⁾ Op de basis van ²/₅ metaaldekking.

¹⁾ Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	21 Maart 1921	29 Maart 1921
Aan schatkistpromessen..	f. 457.410.000,—	f. 460.410.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	„ 50.000.000,—	„ 53.000.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 54.292.000,—	„ 54.292.000,—
Aan zilverbons	„ 47.211.006,50	„ 46.935.616,—

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegraphisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opsch. schulden
19 Mrt. 1921.....	***	***	468.000	
12 „ 1921.....	***	***	474.000	
5 „ 1921.....	***	***	481.500	
12 Febr. 1921.....	225.053	10.470	344.600	126.060
5 „ 1921.....	225.127	10.238	344.426	120.433
29 Jan. 1921.....	225.233	10.013	352.804	111.032
22 „ 1921.....	225.492	9.923	353.907	108.885
20 Mrt. 1920.....	171.098	4.216	316.724	90.967
22 Mrt. 1919.....	125.600	10.972	210.470	121.915
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekening-ingen ¹⁾	Beschikbaar metaal-saldo	Dek-kings-percentage
19 Mrt. 1921		225.000	***	***	143.250	***
12 „ 1921		228.000	***	***	142.250	***
5 „ 1921		241.500	***	***	140.250	***
12 Febr. 1921	34.551	25.414	119.444	43.221	141.622	50
5 „ 1921	34.629	24.642	122.657	44.682	142.636	51
29 Jan. 1921	34.240	25.894	125.567	44.123	142.671	51
22 „ 1921	32.414	24.720	133.912	47.129	143.049	50
20 Mrt. 1920	16.297	15.613	152.571	41.895	93.939	44
22 Mrt. 1919	8.359	21.462	79.616	9.695	70.351	41
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa. ²⁾ Op de basis van ²/₅ metaaldekking.

DE SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opsch. schulden	Disconto's	Dto. rekening-ingen ¹⁾
29 Jan. 1921 ..	1.233	2.215	1.133	2.176	197
22 „ 1921 ..	1.233	2.226	1.064 ¹⁾	2.175	260
15 „ 1921 ..	1.234	2.339	1.041	2.186	248
8 „ 1921 ..	1.234	2.371	1.084	2.144	287
31 Dec. 1920 ..	1.240	2.462	1.012	2.118	344
24 „ 1920 ..	1.158	2.390	1.022	2.020	411
31 Jan. 1920 ..	1.047	1.597	1.111	1.620	262
1 Febr. 1919 ..	927	1.683	1.366	1.303	307
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden pond sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
23 Mrt. 1921	128.327	129.535	***	***	***
16 „ 1921	128.325	128.106	***	***	***
9 „ 1921	128.324	128.475	337.883	28.500	305.294
2 „ 1921	128.327	129.300	337.268	28.500	305.112
24 Mrt. 1920	115.783	101.137	326.572	28.500	307.581
26 Mrt. 1919	84.252	73.649	328.064	28.500	308.577
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
23 Mrt. '21	24.000	101.022	22.983	101.169	17.241	13,90
16 „ '21	23.524	102.077	18.910	107.259	18.669	14,80
9 „ '21	39.154	93.718	17.881	115.196	18.300	13,75
2 „ '21	44.394	98.925	18.236	124.469	17.477	12,24
24 Mrt. '20	48.395	91.143	19.763	131.757	33.097	21,84
26 Mrt. '19	56.993	79.452	25.623	121.760	29.053	19,71
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 ²⁾ / ₈

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Darlehens-kassenscheine, in duizenden Mark.

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen-scheine	Circulatie	Dek-kings-perc. ¹⁾
7 Mrt. '21	1.100.048	1.091.613	22.732.952	67.907.828	35
28 Febr. '21	1.099.590	1.091.616	21.982.303	67.426.959	34
23 „ '21	1.099.109	1.091.620	21.815.132	65.519.877	33
15 „ '21	1.098.837	1.091.628	23.299.707	65.938.804	33
7 Mrt. '20	1.118.082	1.091.374	13.031.027	41.848.351	34
7 Mrt. '19	2.265.297	2.244.324	6.018.623	24.247.989	34
23 Juli '14	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
7 Mrt. 1921	55.228.423	15.873.047	33.454.300	22.678.600
28 Febr. 1921	56.451.339	17.357.088	32.806.500	22.579.100
23 „ 1921	50.999.874	13.729.893	32.570.600	21.764.100
15 „ 1921	50.754.832	14.842.540	34.310.000	23.250.100
7 Mrt. 1920	40.254.480	13.352.693	25.866.500	12.994.200
7 Mrt. 1919	26.515.297	10.899.434	16.738.100	6.009.900
23 Juli 1914	750.892	943.964	—	—

OOSTENRIJKSCH-HONGAARSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden Kronen.

Data	Metaal-en buitenl. goudwissels	Disc. en beleeningen	Bijz. schuld Oostenrijk en Hongarije	Bankbiljetten	Rek. Crt. sald
15 Nov. '20	325.730	37.782.521	32.954.000	74.121.378	9.497.833
31 Oct. '20	321.121	36.474.610	32.954.000	72.902.605	9.930.245
7 Feb. '20	290.428	19.251.400	32.954.000	56.994.022	6.057.646
31 Jan. '20	291.083	19.162.543	32.954.000	56.772.802	6.220.536
15 Nov. '19	325.097	14.742.052	32.954.000	50.582.595	7.235.850
23 Juli '14	1.589.267	954.356	—	2.159.759	291.270

¹⁾ waarvan 222.669 goud, 46.598 buitenlandsche goudwissels en 56.463 munt en muntmateriaal zilver.

BANK VAN FRANKRIJK.
Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	Te goed in het Buitenland	Buit.gew. voorsch. a/d. Staat
24 Mrt.'21	5.503.910	1.948.367	265.408	643.174	25.900.000
17 " '21	5.503.743	1.948.367	264.930	646.482	25.800.000
10 " '21	5.503.549	1.948.367	266.242	658.312	26.100.000
3 " '21	5.503.351	1.948.367	265.107	658.312	26.000.000
25 Mrt.'20	5.584.026	1.978.278	247.158	664.041	26.300.000
27 Mrt.'19	5.542.691	1.978.278	313.012	753.079	21.600.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	Uitgestelde Wissels	Beleen-ning	Bankbil-jetten	Rek. Crt. Particulieren	Rek. Crt. Staat
	2.859.119	275.861	2.198.565	38.132.816	3.103.963	39.669
2.863.943	301.679	2.209.240	38.245.394	3.087.596	64.268	
2.927.496	307.640	2.224.780	38.366.247	3.324.202	38.351	
3.145.450	318.895	2.177.951	38.145.947	3.351.237	81.534	
1.177.641	576.782	1.570.426	37.568.965	3.512.652	526.343	
1.000.447	953.990	1.216.386	33.371.661	3.012.706	—	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.590	

BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE.
Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Metaal incl. buitl. saldi	Beleen. van buitl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu-latie	Rek. Crt. partic.
23 Mrt.'21	328.238	84.653	480.000	879.696	6.022.096	602.385
17 " '21	328.963	84.653	480.000	857.648	6.033.654	535.788
10 " '21	326.105	84.653	480.000	877.190	6.058.305	503.557
3 " '21	326.961	84.099	480.000	948.022	6.038.605	1.551.030
25 Mrt.'20	357.974	84.955	480.000	652.986	4.947.035	1.433.068

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.
FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Goudvoorraad			Zilver etc.	F.R. Notes in circula-tie
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes	In het buitl.		
4 Mrt.'21	2.163.090	1.402.238	—	212.673	3.042.611
25 Febr.'21	2.140.313	1.392.874	—	216.686	3.051.706
18 " '21	2.132.652	1.408.923	—	220.338	3.037.444
11 " '21	2.121.978	1.436.513	—	220.220	3.050.416
5 Mrt.'20	1.937.077	1.254.761	112.822	117.553	3.030.010
7 Mrt.'19	2.139.479	1.281.358	5.829	65.983	2.488.537

Data	Wissels	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Algem. Dek-kings-perc. 1)	Percent. Goud-dekking circula. 2)
4 Mrt.'21	2.505.509	2.269.918	100.865	50,8	59,3
25 Febr.'21	2.566.757	2.279.019	100.790	49,9	58,1
18 " '21	2.531.282	2.286.779	100.740	50,3	58,5
11 " '21	2.581.389	2.238.131	100.557	49,6	57,6
5 Mrt.'20	2.927.618	2.616.036	90.871	—	—
7 Mrt.'19	2.161.290	2.401.287	81.490	—	—

1) Verhouding tusschen: den totalen goudvoorraad, zilver etc., en de opeischbare schulden: F. R. Notes en netto deposito's. 2) Na aftrek van 35 pCt. der totale dekkingsmiddelen als dekking voor de netto deposito's.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED RES. STELSEL.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Aantal banken	Totaal uitgezette gelden en beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
25 Feb.'21	826	16.107.849	1.296.808	13.524.730	2.908.663
18 " '21	826	16.097.444	1.293.847	13.602.290	2.907.210
11 " '21	832	16.118.019	1.308.755	13.619.536	2.917.771
4 " '21	828	16.265.818	1.320.414	13.675.205	2.923.673
27 Feb.'20	805	15.727.448	1.408.357	14.019.430	2.523.754
28 Feb.'19	771	14.154.488	1.253.166	12.309.801	1.641.232

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

BANKSTATEN,
KWARTAALSGEWIJZE OPGENOMEN.

I. BANK VAN SPANJE.

(In millioenen Peseta's.)

Data	Goud	Zilver	Staats-fondsen 1)	Dis-conto's en Beleen.	Circu-latie	Rek. Crt.
12 Maart 1921..	2475,9	582,3	912,1	1882,8	4249,7	1164,5
5 " 1921..	2473,1	581,8	914,8	1884,5	4264,9	1145,5
26 Febr. 1921..	2470,9	585,6	865,8	1898,8	4242,6	1144,8
19 " 1921..	2469,3	582,5	1036,2	1734,6	4265,1	1134,8
12 " 1921..	2467,0	580,2	863,0	1918,2	4294,3	1161,9
5 " 1921..	2464,8	579,0	820,2	1936,4	4320,5	1144,3
29 Jan. 1921..	2462,8	582,5	836,2	1927,3	4299,3	1170,7
22 " 1921..	2461,3	580,1	791,7	1949,9	4314,8	1183,8
15 " 1921..	2459,4	573,7	723,0	1950,2	4348,8	1177,4
8 " 1921..	2458,0	568,1	747,4	2016,7	4372,0	1161,7
1 " 1921..	2462,4	562,7	747,1	2180,3	4417,8	1169,5
24 Dec. 1920..	2456,1	583,6	1035,7	1756,3	4237,3	1167,9
13 Maart 1920..	2453,1	631,2	—	1554,3	3868,5	1116,5
15 Maart 1919..	2256,3	643,5	700,6	2168,5	3474,4	1073,6
24 Juli 1914..	543,5	729,8	494,4	783,8	1919,0	497,9

1) Inclusief de schuld van de schatkist in rek.-crt.

II. ZWITSERSCHE NATIONALE BANK.

(In millioenen Francs.)

Data	Goud	Zilver	Darlehens-kassen-scheine	Dis-conto's en Beleen.	Circu-latie	Rek. Crt.
22 Maart 1921..	543,4	196,2	4,2	301,0	924,9	104,4
15 " 1921..	543,3	188,1	4,4	311,5	920,4	94,0
7 " 1921..	543,2	174,6	5,2	334,8	934,4	85,4
28 Febr. 1921..	543,2	167,5	5,6	330,5	944,4	80,9
23 " 1921..	543,1	161,7	6,6	315,0	895,6	104,2
15 " 1921..	543,1	152,7	8,1	312,7	896,0	103,5
7 " 1921..	543,0	136,7	8,2	363,1	916,3	114,5
31 Jan. 1921..	543,0	132,0	9,7	383,8	938,9	118,0
22 " 1921..	543,0	129,0	10,7	351,1	899,7	155,1
15 " 1921..	542,9	126,3	13,8	394,5	919,4	152,0
7 " 1921..	542,9	123,2	13,7	445,7	961,3	147,3
31 Dec. 1920..	542,9	121,6	13,3	511,1	1023,7	163,2
23 " 1920..	542,9	120,6	14,8	440,3	965,3	135,9
23 Maart 1920..	528,7	86,4	15,1	313,8	903,3	119,8
23 Maart 1919..	413,0	65,0	10,2	494,3	879,5	121,6
23 Juli 1914..	180,1	13,9	—	107,8	267,9	50,7

III. NATIONALE BANK VAN DENEMARLEN.

(In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Zilver	Vorderingen op het buitl.	Dis-conto's en Beleen.	Circu-latie	Rek. Crt.
28 Febr. 1921..	227,6	2,7	15,4	352,5	508,5	63,3
31 Jan. 1921..	227,6	2,5	16,1	347,2	522,2	62,8
31 Dec. 1920..	227,6	2,6	9,4	475,6	556,7	65,2
28 Febr. 1920..	226,7	3,4	10,8	377,2	475,1	59,3
28 Febr. 1919..	187,2	2,5	97,2	286,6	412,2	145,2
30 Juni 1914..	75,6	6,6	19,8	95,6	159,8	4,8

IV. ZWEDSCHE RIJKSBANK.

(In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Vorderingen op het buitl.	Staats-fondsen	Dis-conto's en Beleen.	Circu-latie	Rek. Crt.
18 Maart 1921..	281,7	109,7	12,7	552,6	673,8	223,8
12 " 1921..	281,7	105,3	12,7	560,6	676,3	216,0
5 " 1921..	281,8	105,7	12,7	562,5	690,7	205,0
26 Febr. 1921..	281,8	107,6	12,7	539,2	659,4	227,6
19 " 1921..	281,8	108,7	12,7	571,4	641,3	267,1
12 " 1921..	281,8	103,6	12,7	579,3	651,8	271,0
5 " 1921..	281,8	104,8	12,7	587,9	670,6	248,2
29 Jan. 1921..	281,9	106,8	12,7	531,6	645,9	225,3
22 " 1921..	281,5	107,9	12,7	528,5	635,1	228,7
15 " 1921..	281,6	105,8	12,7	518,9	665,1	204,8
8 " 1921..	281,7	102,8	12,7	550,4	694,0	198,3
31 Dec. 1920..	281,8	98,7	12,7	558,3	759,9	171,5
24 " 1920..	282,0	118,6	34,3	570,0	731,2	168,5
20 Maart 1920..	261,1	113,0	45,9	614,9	679,3	316,4
22 Maart 1919..	288,0	140,8	54,1	380,4	701,4	146,1
25 Juli 1914..	105,8	115,6	28,0	92,4	206,2	68,2

V. BANK VAN NOORWEGEN.

(In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Vorderingen op het buitenl.	Effecten	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Rek. Cr.
7 Maart 1921..	147,3	43,5	9,1	430,2	416,3	115,5
28 Febr. 1921..	147,3	47,2	9,1	440,7	417,0	127,5
22 " 1921..	147,3	48,0	9,1	440,3	409,6	135,2
15 " 1921..	147,3	50,3	9,1	442,1	413,1	133,8
7 " 1921..	147,3	53,7	9,1	452,2	420,9	134,8
31 Jan. 1921..	147,3	55,8	9,1	457,1	423,3	133,7
22 " 1921..	147,3	58,7	9,1	450,1	425,5	129,5
15 " 1921..	147,3	57,9	10,5	452,0	435,6	121,6
7 " 1921..	147,3	64,5	10,5	476,7	456,9	126,4
31 Dec. 1920..	147,3	55,2	10,5	500,2	478,4	127,7
22 " 1920..	147,3	55,8	10,5	475,4	493,3	91,4
15 " 1920..	147,3	56,2	10,5	439,1	460,7	89,4
7 " 1920..	147,3	57,2	10,5	427,9	453,7	86,2
15 Maart 1920..	147,4	75,4	10,5	343,1	412,6	99,9
15 Maart 1919..	121,7	60,9	13,0	400,1	413,8	112,6
22 Juli 1914..	52,4	65,7	8,9	79,3	120,8	10,7

VI. BANKBUREAU VAN TSJECHO-SLOWAKIJE,

verbonden aan het Ministerie van Financiën.

(In millioenen Tsjecho-Slow. Kronen.)

Data	Vorder. op de Oostenr.-Hong. Bank *)	Disconto's	Beleeningen	Vorderingen op het buitenl.	Circulatie	Rek. Cr.
28 Febr. 1921	9526,1	1672,6	2095,8	332,7	10914,8	848,5
23 " 1921	9526,0	1741,3	2016,5	309,2	10612,1	966,2
15 " 1921	9522,9	1760,0	2107,9	213,4	10659,7	995,4
7 " 1921	9522,8	1848,8	2193,8	133,8	10806,1	1006,9
31 Jan. 1921	9522,7	1794,0	2206,9	165,4	10888,3	857,1
23 " 1921	9522,6	1747,9	2253,3	240,5	10611,3	1254,9
15 " 1921	9522,3	1737,1	2289,8	507,3	10813,1	1314,8
7 " 1921	9522,2	1904,8	2319,3	474,7	11097,3	1209,2
31 Dec. 1920	9522,1	2015,5	2322,7	456,6	11288,5	1144,2
23 " 1920	9522,1	1930,9	2301,1	416,3	10974,5	1321,9
15 " 1920	9522,0	1835,8	2246,9	271,4	10881,0	1205,4

*) Bankbiljetten, rekening-ert.-saldi en schatkistbons.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 24 Maart 1921.

De zeer korte zakenweek vóór de Paaschvacantie heeft toch wel eenige beroering gebracht. Eindelijk toch is de stemming in Opper-Silezië gehouden en, zooals te verwachten was, heeft de uitslag nieuwe verwikkelingen te voorschijn geroepen. Want al is het totaal-resultaat gunstig voor Duitschland te noemen, de uitspraken der kiezers in de afzonderlijke districten geven aanleiding tot zeer uiteenlopende opvattingen. Zooals de zaken thans staan, is het aan te nemen, dat noch de Duitsche, noch de Poolische partijgenooten tevreden gesteld kunnen worden, zonder het land zelf en de gansche wereld daarmede, onnoemelijke schade toe te brengen. Want het meest voor de hand ligt wel de oplossing, dat Opper-Silezië zal worden verdeeld in Poolische en Duitsche districten en zonder nu vooruit te willen loopen op de industriele capaciteiten van de Poolische leiders in die provincies, die aan Polen toegevoegd zullen worden, kan thans reeds worden geconstateerd, steunende op de ervaring in dergelijke gevallen, dat een verdeling opnieuw de oorzaak zal worden van allerlei wrijvingen en verwikkelingen. Het is dan ook zeer goed verklaarbaar, dat de Duitsche beurzen niet gereageerd hebben op de oogenscheinlijk zeer gunstige verkiezingscijfers, hoewel aan den anderen kant de tendens toch ook niet, zoo ongeanimeerd is geweest. Alleen Opper-Silezische montaan-waarden hebben sterk onder den verkoopdrang te lijden gehad, met name aandelen Laurahütte, Caro en Oberbedarf. Daarentegen waren de overige fondsen van gelijke soort eerder zeer vast gestemd, ondanks de heftige communistische onlusten, die vooral in Centraal Duitschland zijn uitgebroken. Opnieuw is gebleken, dat de communistische partij in Duitschland voeling houdt met de bewindvoerders in het voormalige Tsarenrijk, doch tevens is sterk naar voren gekomen, dat de meerderheid bij onze Oosterburen geen heil verwacht van gewelddadige maatregelen, zoodat de gegronde hoop bestaat, dat binnenkort de rust weer zal zijn teruggekeerd. Het is waarschijnlijk deze opvatting, die de beurzen in de Duitsche plaatsen zoo rustig tegenover de binnenlandsche woelingen heeft doen staan.

In de overige landen zijn de markten van zeer geringe interesse geweest. Noch te Parijs, noch te Londen is de handel ook slechts van eenige beteekenis geworden en in verband hiermede waren ook de fluctuaties uiterst gering. Alleen bestond op sommige dagen nogal belangstelling voor aandelen Koninklijke Petroleum Maatschappij, waarvan de aanleiding echter eerder uitging van Amsterdam en New York.

Vooral te New York is de beurs vaster van toon geworden. Dit staat in verband met de aanwijzingen van een eenigszins verbeterden toestand op economisch gebied. Natuurlijk is uit het lichte herstel niet te concluderen, dat het tijdperk van depressie nu tot het verleden behoort; het is zelfs zeer goed mogelijk, dat de opgaande curve slechts een episode beteekent in de over het geheel dalende richting van de conjunctuur, doch onwillekeurig scheidt men moed uit de teekenen van opleving, die zich thans voordoen. Die teekenen worden waargenomen in verschillende berichten, o.a. in die der Federal Reserve Banken. Het district New York b.v. maakt melding van „tamelijk bevreemdende verhoudingen in den kleinhandel” en het district Chicago begint met de woorden: „De verhoudingen in het Midden-Westen zijn bemoedigend.” Voorts wordt gewezen op de omstandigheid, dat de liquidatie van de voorschotten, verleend aan de boeren, vlot van stapel loopt. Zoo is in Iowa, de landbouwstaat bij uitnemendheid, het totaalbedrag van \$ 98 millioen aan voorschotten in December, teruggegaan tot 76 millioen dollar. Dat desondanks toch tamelijk groote onzekerheid heerscht, kan worden geconcludeerd uit de statistiek der nieuw-opgerichte naamlooze vennootschappen, gepubliceerd in het „Journal of Commerce”. Volgens dit blad bedroeg de gezamenlijke kapitalisatie van nieuwe maatschappijen, opgericht in Februari, slechts 654 millioen dollar (in aanmerking zijn slechts genomen ondernemingen met meer dan \$ 100.000 kapitaal), hetgeen het kleinste bedrag is sedert April 1919. Het aantal nieuwe ondernemingen bedroeg echter 838 en overtrof hierdoor dat der maand Januari met een totaal-aantal van 491, doch met een kapitalisatie van \$ 1243 millioen. In de statistiek der faillissementen treed ook een lichte verbetering naar voren; gedurende Februari werden 1641 faillissementen uitgesproken tegen 1895 in Januari, waarbij echter in aanmerking te nemen is, dat Februari 3 werkdagen minder teide dan de voorafgaande maand. December leverde 1525 en November 1686 faillissementen op; het gemiddelde is voor de Vereenigde Staten ongeveer 1000 per maand.

Het zou natuurlijk onjuist zijn, dergelijke teekenen te hoog aan te slaan. Aan den anderen kant echter zou het nog veel verkeerder zijn de Vereenigde Staten te beschouwen als een land, dat evenzeer den afgrond nabij is, als sommige landen van Europa. Een verder bewijs hiervoor put men uit de cijfers der werklozen-statistieken, gepubliceerd door het Ministerie van Arbeid. Op 1 Januari bedroeg volgens deze cijfers het totaal aantal der werklozen 2.500.000. Op zich zelf is dit natuurlijk een zeer groot getal, doch men moet niet vergeten, dat het Ministerie zijn opgaven van de werkgevers betreft, die wel het aantal ontslagenen, doch niet dat van de aan het werk gestelden moeten opgeven. Volgens meer betrouwbare gegevens wordt het totaal dan ook getaxeerd op 2 millioen, dat is 1,9 pCt. der bevolking, terwijl b.v. Engeland een percentage van 2,3 pCt. aantoot. Hierbij valt bovendien op te merken, dat een groot aantal dezer arbeiders weder naar het land en het boerenbedrijf is teruggekeerd, waar vandaan zij naar de groote steden waren gelokt in den oorlogstijd, toen in de fabrieken een veel hooger loon kon worden bereikt. Voor zoover het de zwaarst getroffen tak van industrie betreft, de automobiel-branche, kan worden geconstateerd, dat in Detroit, de hoofdplaats van deze industrie, inmiddels weder 18.000 ontslagen arbeiders in dienst zijn genomen. Ook heeft het een ongunstigen invloed op de statistiek uitgeoefend, dat veel seizoenarbeiders thans geen werk kunnen vinden. Voornamelijk is dit het geval met de bouwvak-arbeiders, nu er zoo weinig nieuwe huizen worden gebouwd. De stad New York heeft nu getracht eenigen voortgang in deze werkzaamheden te brengen door te bepalen, dat van ieder huis dat gezet wordt, een bedrag van \$ 1000.— per kamer zal worden afgetrokken van de totale som, die anders voor belasting-heffing in aanmerking zou moeten komen. De „National Federation of Construction Industries” heeft een overzicht gepubliceerd, waaraan ontleend zij, dat in de Vereenigde Staten een tekort bestaat aan 1.500.000 woningen, 500.000 fabrieken, 5000 scholen en 20.000 theaters. De juistheid van deze cijfers geheel latende voor de betrokken organisatie, blijkt hieruit toch wel een geweldig tekort aan woning- en fabrieks-accomodatie, zoodat wellicht spoedig maatregelen te verwachten zijn,

die hierin en derhalve ook in de algemeene werkloosheid, verbetering kunnen aanbrengen.

Deze verhoudingen in het bouwvak maken het ook verklaarbaar, dat de United States Steel Corporation bij hare prijzen blijft volharden. Het actueele cijfer van openstaande orders waarborgt nog een arbeids-mogelijkheid voor zes maanden en men hoopt binnen dien tijd met betere vooruitzichten rekening te kunnen houden.

Door deze ietwat betere omstandigheden zijn de stemmen voor het invoeren van een beschermend tarief niet zoo luid meer als eenigen-tijd geleden. Een commissie is thans naar verschillende landen gezonden ter bestudeering van den kostprijs van verschillende materialen, die thans in de Vereenigde Staten worden ingevoerd; men wil namelijk een eventueel beschermend tarief op „wetenschappelijke” basis stellen en hoofdzakelijk hiervan uitgaan, dat men een belasting heft, die het verschil in prijs tusschen in Amerika vervaardigde en uit het buitenland ingevoerde artikelen uit den weg ruimt. Het is echter te verwachten, dat, indien ooit, het nog zeer geruimen tijd zal duren, alvorens dergelijke plannen tot ontwerp van wet worden samengevoegd.

In ieder geval is uit het bovenstaande de betere tendens van de New-Yorksche beurs goed te verklaren.

Te onzent is in de drie werkdagen van de nieuwe berichtperiode geen enkel nieuw feit naar voren gekomen. Voor staatsfondsen is de stemming, wat de binnenlandsche soorten betreft, zeer vast gebleven. De oorzaken hiervoor zijn reeds in vorige overzichten aangegeven; bovendien is hierbij gekomen een lichte verruiming van de geldmarkt, hetgeen ook een stimuleerenden invloed heeft uitgeoefend. Buitenlandsche soorten hebben vrijwel geen enkele belangstelling getrokken; nu de berichten uit Rusland zijn verstomd en alles er op wijst, dat het bewind der Bolsjewiki, hoewel sterk en principieel gewijzigd, voorloopig nog kracht genoeg heeft behouden om aan het roer te blijven, gaat een deel van het publiek weder tot realisatie van de hooger gekochte Russische staatsschuldbrieven over.

	22 Mrt.	23 Mrt.	24 Mrt.	Rijzing of daling.
5 % Ned. W. Sch. 1918	88	87 ³ / ₈	87 ⁷ / ₈	— 1/8
4 ¹ / ₂ % „ „ „ 1916	87 ¹ / ₈	87 ³ / ₈	88 ¹ / ₂	+ 1 ³ / ₈
4 % „ „ „ 1916	79 ¹ / ₂	79 ⁷ / ₈	79 ³ / ₄	+ 1/4
3 ¹ / ₂ % „ „ „	68 ¹ / ₂	68 ¹ / ₂	69	+ 1/2
3 % „ „ „	59 ³ / ₄	59 ¹ / ₂	59 ³ / ₄	—
2 ¹ / ₂ % Cert. N. W. S.	50 ¹⁵ / ₁₆	50 ⁹ / ₁₆	50 ⁵ / ₈	— 5/16
5 % Oost-Indië 1915	90	90 ³ / ₄	90 ³ / ₈	+ 3/8
6 % „ 1919	95 ⁷ / ₁₆	95 ³ / ₈	95	— 7/16
4 % Oostenr. Kronrente	3 ¹⁵ / ₁₆	3 ¹ / ₂	—	— 7/16
5 % Rusland 1906	8 ¹ / ₂	8 ¹ / ₂	8 ¹ / ₂	—
4 % Rusl. bij Hope & Co.	8 ¹ / ₄	—	8	— 1/4
4 ¹ / ₂ % China Goud 1898	60 ¹ / ₂	60 ¹ / ₄	—	— 1/4
4 % Japan 1899	54 ¹ / ₄	54 ¹ / ₂	54 ¹ / ₄	—
7 % Staatsspoor	103 ¹ / ₄	—	103 ¹ / ₂	+ 1/4
7 % Amsterdam	100 ¹ / ₈	100 ¹ / ₈	100 ¹ / ₈	—

De aandeelenmarkt is uiterst on-interessant geweest. In het vooruitzicht op wier vacantiedagen is men niet overgegaan tot het entameeren van nieuwe posities. Ongeanimeerd was de tendens, behoudens enkele uitzonderingen, niet. Voor Petroleumwaarden is zelfs een vrij sterke verbetering ingetreden, die zich tegen het slot der berichteweek sterker accentueerde, met name voor aandeelen Koninklijke Petroleum Maatschappij en Geconsolideerde Hollandsche Petroleum.

	22 Mrt.	23 Mrt.	24 Mrt.	Rijzing of daling.
Amsterdamsche Bank	176	176	176	—
Koloniale Bank	200 ¹ / ₂	204 ³ / ₄	204	+ 3 ¹ / ₂
Ned. Handel-Mij. cert. v. aand.	189	188	191	+ 2
Rotterd. Bankvereniging	124	124	124	—
Insulinde Oliefabriek	66 ³ / ₈	65 ¹ / ₂	63 ¹ / ₂	— 2 ⁷ / ₈
Jurgens' Ver. Fabr. pr. aand.	85 ¹ / ₂	85	84	— 1 ¹ / ₂
Hollandia Melkproducten	209	—	—	—
Phillips' Gloeilampenfabriek	280 ¹ / ₂	286	291	+ 10 ¹ / ₂
R. S. Stokvis & Zonen	580	—	—	—
Vereenigde Blikfabrieken	104	103 ³ / ₄	—	— 1/4
Compania Mercantil Argent.	154 ³ / ₄	153 ⁷ / ₈	153 ³ / ₄	— 1
Cultuur-Mij. d. Vorstenland.	215 ¹ / ₂	222 ¹ / ₂	221	+ 5 ¹ / ₂
Handelsver. Amsterdam	522	531	531	+ 9
Holl. Transatl. Handelsver.	45	45	45	—
Linde Teves & Stokvis	120	119	118	— 2
VanNierop & Co's Handel-Mij.	69 ³ / ₄	68 ¹ / ₂	69 ¹ / ₄	— 1/2
Tels & Co's Handel-Mij	69 ³ / ₄	69	69	— 3/4
Gecons. Holl. Petroleum-Mij.	214 ³ / ₄	219 ¹ / ₄	217 ¹ / ₂	+ 2 ³ / ₄
Kon. Petroleum-Mij.	544	553 ¹ / ₂	561	+ 17
Orion Petroleum Mij.	—	—	—	—
Afgest. Aand.	52	53	52	—
Steaau Romana Petroleum Mij. .. Afgest. Aand.	—	54 ³ / ₄	54	— 3/4

	22 Mrt.	23 Mrt.	24 Mrt.	Rijzing of daling.
Amsterdam-Rubber-Mij.	109 ¹ / ₈	107	104 ¹ / ₂	— 4 ³ / ₈
Oost-Java-Rubber-Mij.	180	184	180	—
Deli-Batavia	453	453	453	—
Deli-Maatschappij	483 ¹ / ₂	483 ¹ / ₂	483 ¹ / ₂	—
Medan-Tabak-Maatschappij.	347 ¹ / ₂	—	—	—
Senembah-Maatschappij	609 ¹ / ₂	609	609 ¹ / ₂	—

De suikermarkt bleef aanvankelijk onbewogen, doch kon zich in sympathie met de petroleum-afdeeling ook herstellen, vooral toen uit Indië berichten van nieuwe afdoeningen binnenkwamen. De variaties bleven echter zeer beperkt.

Bepaald flauw waren Rubberwaarden, in verband met beschouwingen omtrent den kapitaal-nood van vele ondernemingen. Geruchten liepen ter beurze, dat sommige maatschappijen zouden moeten overgaan tot het aanvragen van nieuwe gelden in de open markt, waaromtrent men reeds bij voorbaat op een mislukking rekende. Het pessimisme werd hierdoor versterkt en de bona-fide verkoopen werden vermeerderd met het opbouwen van vele blanco-posities, hetgeen voor de toekomst natuurlijk een steun voor de betrokken aandeelen beteekent.

Handels-ondernemingen werden in deze richting medegenomen; de koersen hiervan brokkelden bij voortdoring af.

De Scheepvaartafdeeling bleef zonder eenige belangstelling met reageerende koersen.

	22 Mrt.	23 Mrt.	24 Mrt.	Rijzing of daling.
Holland-Amerika-Lijn	252	250	244	— 8
„ „ „ „ gem.eig.	235	—	228	— 7
Holland-Gulf-Stoomv.-Mij. .	130	120	—	— 10
Hollandsche Stoomboot-Mij.	101 ¹ / ₄	100	100	— 1 ¹ / ₄
Java-China-Japan-Lijn	152	150 ¹ / ₄	150	— 2
Kon. Hollandsche Lloyd ..	86 ³ / ₄	87	86 ³ / ₈	— 1/8
Kon. Ned. Stoomv.-Mij. ..	129	128 ³ / ₄	125	— 4
Koninkl.-Paketaart Mij...	135	133	133	— 2
Maatschappij Zeevaart	117	120	120	+ 3
Nederl. Scheepvaart-Unie..	151 ¹ / ₄	151 ¹ / ₂	150 ¹ / ₄	— 1 ¹ / ₂
Nievelt Goudriaan	210	220	218	+ 8
Rotterdamsche Lloyd.....	152	150 ¹ / ₈	152	—
Stoomv.-Mij. „Hillegersberg”	122	115	—	— 7
„ „ „ „ „Nederland” ..	181 ³ / ₄	182 ¹ / ₂	180	— 1 ¹ / ₄
„ „ „ „ „Noordzee” ..	38 ¹ / ₂	37 ¹ / ₂	—	— 1
„ „ „ „ „Oostzee”	119 ³ / ₄	116	112	— 7 ³ / ₄

De Amerikaansche markt daarentegen was vast gestemd in aansluiting aan New York; vooral aandeelen Studebaker monterden vrij sterk.

	22 Mrt.	23 Mrt.	24 Mrt.	Rijzing of daling.
American Car & Foundry..	143 ¹ / ₈	—	145	+ 1 ⁷ / ₈
Anaconda Copper	84 ³ / ₁₆	85 ¹ / ₄	86 ¹ / ₁₆	+ 1 ⁷ / ₈
Un. States Steel Corp.	93 ³ / ₈	95	96 ³ / ₁₆	+ 2 ¹⁵ / ₁₆
Southern Pacific	88 ¹ / ₈	89 ¹ / ₂	90 ¹ / ₂	+ 2 ³ / ₈
Union Pacific	138 ¹ / ₂	136	—	— 2 ¹ / ₂
Int. Merc. Marine orig. Com.	16 ¹ / ₂	16	16 ¹⁵ / ₁₆	+ 5/16
„ „ „ „ „ prefs.	59 ¹ / ₄	—	60	+ 3/4

Prolongatie iets lager; 4 à 4¹/₂ pCt. na 5 pCt.

GOEDERENHANDEL. GRANEN.

29 MAART 1921.

Ook gedurende de afgelopen week bleven over het algemeen de oogstberichten gunstig. In West-Europa heeft vrijwel overal de vrij langdurige droogte een einde genomen en is voldoende regen gevallen, zeer ten voordeele van de te veld staande gewassen. In Britsch-Indië echter duren de klachten over droogte voort, die nadeelige gevolgen dreigt te zullen hebben voor den tarweoogst. In Argentinië vertraagt nieuwe regenval den maïsogst, doch over ernstiger gevolgen dan vertraging wordt nog niet gesproken. Nog verdient vermelding, dat in Canada, ten gevolge van den zachten winter, reeds meer land dan gewoonlijk in dezen tijd van het jaar het geval is, in gereedheid is gebracht voor den tarweuitzaai, terwijl tevens de beschikbaarheid van veel goede zaaitarwe tot ruimen uitzaai aanspoort.

De zaken in de afgelopen week ondervonden, zooals gewoonlijk, den invloed van de feestdagen. Nu en dan werd echter, speciaal in tarwe, een belangrijke omzet bereikt. Den 21sten kocht de Engelsche regering ruim 40000 ton Canadeesche tarwe en een even groote hoeveelheid uit de Vereenigde Staten. De verwachting, waarvan in ons vorig weekbericht sprake was, dat in verband met het vrijgeven van den handel en de bloemfabricage de Engelsche regering haar inkoop zou staken, was dus voorbarig. Toch

Noteringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres		
	Tarwe Maart	Maïs Mei	Haver Maart	Tarwe Mei	Maïs Mei	Lijnzaad Mei
26 Mrt '21	153 ^{3/4}	141 ^{1/4}	41 ^{3/4}	17,15 ³⁾	8,25 ³⁾	14,80 ³⁾
19 " '21	155 ^{3/4}	66 ^{3/4}	42 ^{3/4}	17,10	8,45	15,20
26 Mrt '20	226	156 ^{1/4}	86 ^{3/8}	18,10	9,20	27,25
26 Mrt '19	226	148 ^{3/4}	66 ^{3/8}	10,35	5,10	19,—
26 Mrt '18	220	125 ^{7/8}	86 ^{1/8}	12,70	6,20	24,85
20 Juli '14	82 ¹⁾	56 ^{3/8} ¹⁾	36 ^{1/8} ¹⁾	9,40 ²⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept. ³⁾ per 23 Mrt.

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten	29 Maart 1921	14 Maart 1921	29 Maart 1920
Tarwe*	20,—	20,50	—
Rogge (No. 2 Western) ¹⁾	20,50	20,50	510,—
Maïs (La Plata)	280,—	280,—	355,—
Gerst (48 lb. feeding) .. ²⁾	278,—	268,—	430,—
Haver (38 lb. white cl.) .. ¹⁾	14,—	13,50	22,—
Lijnkoeken (Noord-Ameri- ka van La Plata-zaad) ³⁾	187,50	190,—	235,—
Lijnzaad (La Plata) .... ⁴⁾	395,—	400,—	860,—

¹⁾ p. 100 K.G. ²⁾ p. 2000 K.G. ³⁾ p. 1000 K.G. ⁴⁾ per 1960 K.G. ^{*)} Hard/Red Winter Wheat nr. 2.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	21—26 Maart 1921	Sedert 1 Jan. 1921	Overeenk. tijdoak 1920	21—26 Maart 1921	Sedert 1 Jan. 1921	Overeenk. tijdoak 1920	1921	1920
Tarwe	4.608	171.551	76.071	—	6.613	20.717	178.164	96.788
Rogge	—	26.683	—	—	—	—	26.683	—
Boekweit	—	1.090	2.500	—	500	—	1.590	2.500
Maïs	21.718	215.424	82.087	—	19.242	18.465	234.666	100.552
Gerst	5.929	65.228	2.814	—	1.737	—	66.965	2.814
Haver	—	1.325	12.744	—	430	—	1.755	12.744
Lijnzaad	—	26.847	5.918	—	25.459	1.543	52.306	7.461
Lijnkoek	4.454	42.307	20.523	—	8.875	1.406	51.282	21.929
Tarwemeel	381	4.359	5.779	—	1.070	—	5.429	5.779
Andere meelsoorten	521	9.749	3.198	—	649	100	10.398	3.298

wordt verwacht, dat de onderhandelingen tusschen regeering en molenaars over het staken der regeeringsbemoeiing spoedig haar beslag zullen krijgen en zullen leiden tot herstel van het vrije bedrijf. Daarbij zal de Engelsche regeering waarschijnlijk den molenaars eene belangrijke som uitbetalen als dekking van het risico, dat dezen loopen bij den overgang van staatscontrôle tot eigen exploitatie. In de verwachting, dat de regeering spoedig met de molenaars tot eene overeenkomst zou komen, werd in Engeland, naast de inkoop door de regeering, ook in den vrijen handel in den aanvang der week veel tarwe uit Noord-Amerika gekocht. Vooral betroffen deze inkoop de goede Canadeesche soorten op spoedige verscheping, doch ook Hardwinter werd gekocht. In Canada veroorzaakten deze groote inkoop eenige prijsverhooging, doch in de Vereenigde Staten was dit niet het geval. Daar bleven in den loop der week de prijzen vrijwel onveranderd.

Ook Duitschland kocht weder vrij veel tarwe, vooral Noord-Amerikaansche, die nu tot lagere prijzen verkrijgbaar was dan Plata tarwe. In de laatste twee dagen der week werd ongeveer 15000 ton gekocht, hetgeen weliswaar geen groote hoeveelheid is, doch in ieder geval weder duidt op grooteren kooplust dan men in den laatsten tijd gewend was geweest. De voorraden, waarover de Deutsche regeering beschikt, zijn echter voldoende om nog eenigen tijd in de behoefte te voorzien, hetgeen blijkt uit de omstandigheid, dat voor spoedige partijen geen premie wordt betaald en slechts op verwijderde verscheping wordt gekocht, die voor lagere prijzen te krijgen is.

In Zweden kocht men nog eenige partijen, die vóór April het land konden bereiken en betaalde daarvoor hogere prijzen dan elders te bedingen waren.

De Argentijnsche tarwemarkten waren wegens de geringe Europeesche belangstelling, die zich nu weer meer concentreert op de goedkoopere Noord-Amerikaansche soorten, niet vast. De prijzen daalden eenigszins, doch niet voldoende om tot omvangrijke zaken te leiden. De verschepingen bereiken nog steeds niet den omvang, dien jaargetijde en beschikbare hoeveelheid zouden doen verwachten.

Rogge bleef in de Vereenigde Staten vast met slechts geringe prijsfluctuaties. De verschepingen nemen in omvang af en, ofschoon de voorraden niet zeer groot zijn, dient niet vergeten te worden, dat voor dit artikel Duitschland en Scandinavië vrijwel de eenige afnemers zijn en Duitschland weinig kooplust toont.

Naar maïs was de vraag in alle Europeesche landen gering. Vooral in Engeland bestond zeer weinig vraag. De verschepingen in de afgelopen week waren groot. Het grootste aandeel daarin had weder Noord-Amerika, doch ook de Donau verscheepte zeer veel maïs. Uit Roenië wordt bericht, dat daar nog 2 miljoen ton maïs voor uitvoer beschikbaar zouden zijn. De Vereenigde Staten blijven dringend aan de markt wegens de groote aanvoeren aan de Westelijke markten en de vermeerdering der voorraden

in de havenplaatsen. De prijs te Chicago brokkelt hierdoor geleidelijk af, als ook ten gevolge van het ontbreken van voldoende vraag voor export. Nederland, Duitschland en Scandinavië, die den laatsten tijd tot de groote koopers van Noord-Amerikaansche maïs behoorden, toonden zeer weinig kooplust en zagen hunne behoefte ruimschoots gedekt door de groote verschepingen. In Duitschland is de maïshandel nog steeds geheel onttrokken door de goedkope distributie door de regeering. Voor die distributie werden eenige inkoop gedaan in Donau maïs, terwijl de regeering ook op Hamburg stoomende Plata maïs, die ver beneden Argentijnsche pariteit verkrijgbaar was, uit de markt nam. Ook werd Amerikaansche maïs, onderweg naar Hamburg, naar Scandinavië verkocht. Verschepingen van Argentijnsche maïs naar continentale havens waren weder gering. In België, waar men steeds ronde soorten boven Noord-Amerikaansche preferereert, trekt Plata maïs nog belangstelling, evenals in Zwitserland, waar men echter voor lage prijzen zijn Plata maïs betreft uit de voorraden der Fransche regeering. Zaken in nieuwe Plata maïs waren ook deze week van geringen omvang. Door den nieuwen regenval waren de prijzen in Argentinië de laatste dagen hooger, wat het afsluiten van zaken bemoeilijkt.

Lijnzaad was in de afgelopen week flauw. De prijzen zoowel in Engeland als in Nederland daalden belangrijk in overeenstemming met de Argentijnsche markten, terwijl ook Britsch-Indisch zaad in prijs daalde. Er kwamen slechts weinig zaken tot stand. De premie voor spoedige posities is sterk verminderd, ofschoon voor olie goede vraag blijft bestaan. Onder de Europeesche markten bestond slechts naar Hamburg eene goede vraag, waar hogere prijzen worden betaald dan naar andere havens.

Nederland. De regeering zet de liquidatie van haar tarwevoorraad voort, terwijl de molenaars hunne behoefte verder gemakkelijk uit aankomende partijen konden dekken, zoowel van Argentijnsche als Noord-Amerikaansche tarwe. In de laatste dagen der week werd eene aangekomen partij van 2000 tons Amber Durum gekocht voor f 19,50, hetgeen een zeer lage prijs mag worden genoemd, speciaal voor disponibele tarwe.

In voedergranen blijft de markt gedrukt. De ruime maïs-aanvoeren en de groote hoeveelheden, die nog uit de Vereenigde Staten verwacht worden, overtreffen de behoefte en slechts tot steeds dalende prijzen waren zaken mogelijk. De consumptie blijft echter bevredigend.

Lijnzaad, stoomend zoowel als op aflading, werd voor steeds lagere prijzen aangeboden, doch slechts weinig zaken kwamen tot stand. Het aanbod, ook van stoomende partijen, is ruim.

SUIKER.

Ook gedurende de afgelopen week bleef de vaste ondertoon op de diverse suikermarkten gehandhaafd, alhoewel de noteringen in Amerika voor suiker op termijn iets

terugliepen. Er worden weer belangrijke transacties in Portorico- en Oude- en Nieuwe Cubasuiker gemeld, op basis van resp. 5 c. en 5 1/4 c. c & f. New York.

Cuba verkocht nog eenscheepsloading Maart/April afscheep naar Marseille tot sh. 40/- cif. De laatste statistiek luidt:

	1921	1920	1919	
Weekontvangst tot 19 Mrt.	157.000	181.996	179.594	tons
Tot. outv. sed. 1 Dec.-19 Mrt.	1.287.000	1.720.180	1.482.253	"
Werkende fabrieken	191	189	195	"
Weekexport tot 19 Maart.	91.000	98.435	91.608	"
Tot. exp. sed. 1 Jan.-19 Mrt.	607.000	1.144.329	807.355	"
Totale voorraad 19 Maart.	749.000	545.560	672.656	"

Naar verluidt is het weder thans gunstiger.

Op Java bleef de markt kalm doch prijshoudend. In nieuwen oogst kwam weer eens eene afdoening van Juli/Aug. levering door de Trust tot stand tot den ouden prijs van f 20,— eerste kosten.

F.O. Licht raamt thans den Europeeschen Bietsuiker-oogst 1920/21 in vergelijking met de opbrengst 1919/20 als volgt:

	1920/21	1919/20	
Duitschland.....	1.090.000	739.548	tons
Tsjecho-Slowakye	680.000	489.366	"
Oostenrijk	10.000	5.132	"
Hongarije	25.000	8.019	"
Polen	200.000	140.000	"
Frankrijk	338.000	172.495	"
België	245.000	146.918	"
Nederland	317.000	234.692	"
	2.905.000	1.940.170	tons
Rusland en Oekraïne	50.000	86.691	"
Andere landen	725.000	597.318	"
Totaal.....	3.680.000	2.624.179	"

hetgeen op eene vermeerdering van 1.056.000 tons zou uitkomen.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per loopende maand	Londen			New York 96 p Cl. Centrifugals
		Tates Cubes No. 1	White Java f.o.b. per Juli/Aug.	Amer. Granulated c.f. April, Mei	
		Sh.	Sh.	Sh.	\$ cts.
23 Mrt. '21	f —	72/6	30/-	40/3	6,27
16 " '21	" —	72/6	34/6	39/6	5,99
23 Mrt. '20	" —	84/-	68/-	86/-	13,04
23 Mrt. '19	" —	64,9	24/-	—	7,28
11 Juli '14	" 11 1/2	—	—	—	3,26

KATOEN.

Noteering voor Loco-Katoen.

(Middling Uplands).

	28 Mrt. '21	21 Mrt. '21	14 Mrt. '21	29 Mrt. '20	28 Mrt. '19
New York voor Middling ..	12,45 c	11,85 c	11,30 c	41,50 c	28,25 c
New Orleans voor Middling	11,50 c	11,— c	10,75 c	40,50 c	26,25 c
Liverpool voor Fy Middling	— d	8,05 d	7,61 d	29,24 d	16,85 d

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens. (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '20 tot 25 Maart '21	Overeenkomstige perioden	
		1919-1920	1918-1919
Ontvangsten Gulf Havens..	3745	3601	2772
" Atlant. Havens	1089	2516	1680
Uitvoer naar Gr. Brittannië	1220	2681	1532
" " t Vasteland.	2433	2417	1713
" " Japan etc...			

Voorraden in duizendtallen	28 Maart '21	26 Maart '20	28 Maart '19
Amerik. havens.....	1366	1258	1331
Binnenland.....	1575	1155	1460
New York	—	47	91
New Orleans	—	373	424
Liverpool	—	1082	471

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester, d.d. 23 Maart 1921.

De vaste stemming voor Amerikaansche katoen heeft zich kunnen handhaven en de algemeene toon is meer hoopvol dan sedert geruimen tijd het geval is geweest. Grootte zaken komen echter tot nu toe niet tot stand en men koopt slechts op beperkte schaal. Egyptische katoen is ook weer vaster en prijzen zijn opnieuw twee pence hooger.

Amerikaansche garens zijn iets duurder; enkele fabrieken schijnen het moment gunstig te vinden om grootere orders te plaatsen, doch de spinners verkoopen op de huidige verliesgevende prijzen niet meer dan strikt noodig is om hun productie te plaatsen. Er wordt wat meer gedaan in de medium nummers ten gevolge van de geplaatste orders in cambries en dhooties. Calcutta is in de markt voor 40er en 50er mule, doch tot nu toe zijn de limites meest te laag. De algemeene stemming is echter wat beter; Egyptische garens zijn ongeveer drie pence per pond duurder door de stijging in ruwe katoen. Er is nogal wat gedaan voor de naaigarenfabrieken, doch over het algemeen zijn ook voor Egyptische garens de biedingen nog te laag.

In de doekmarkt is de stemming werkelijk beter. Calcutta heeft nogal orders gezonden, hoewel de limites in vele gevallen te laag zijn. In dhooties en lichte gebleekte goederen is vrij veel gedaan en prijzen daarvan zijn vaster. Men zou hopen, dat de betere stemming nu eindelijk gehandhaafd zou kunnen worden, doch met de vele teleurstellingen der laatste maanden durft men nog niet te optimistisch te zijn.

Oostersche wisselkoersen	16 Maart	23 Maart
T. T. op Indië	1/3 3/4	1/3 3/8
T. T. „ Hongkong	2/4 1/4	2/5
T. T. „ Shanghai	3/0	3/1

KOFFIE.

(Mededeeling van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
26 Mrt. 1921	1)	1)	1)	1)	1)
19 " 1921	482.000	6.670	2.926.000	9.000	9 9/16
12 " 1921	478.000	6.520	3.064.000	8.000	9 9/16
26 Mrt. 1920	339.000	11.100	3.255.000	2)	16 2 3/8

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
26 Mrt. 1921	31.000	2.213.000	54.000	8.340.000
26 Mrt. 1920	11.000	1.889.000	46.000	3.660.000

1) Feestdag. 2) Niet genoteerd.

RUBBER.

Gedurende de afgelopen week was de markt tamelijk stil en werden er weinig zaken gedaan. Er is bijna geen vraag, voornamelijk tengevolge van de onzekere toestanden in Duitschland.

De Amsterdamsche inschrijving van 23 dezer verliep zeer flauw. Ongeveer 70 tons van de aangeboden 430 tons werden verkocht tot vrij onregelmatige prijzen.

De noteeringen zijn: einde vorige week:
 Prima Crêpe loco ..... 62 c. .... 62 c.
 " " April/Juni .... 62 1/2 " ..... 63 "
 " " Juli/Sept. .... 67 1/2 " ..... 67 1/2 "
 Smoked Sheets loco ..... 54 " ..... 54 1/2 "
 " " April/Juni .. 56 1/2 " ..... 57 1/2 "
 " " Juli/Sept. .... 62 1/2 " ..... 63 1/2 "
 29 Maart 1921.

COPRA.

De markt was deze week weder wat flauwer. Consumenten tonen nog steeds weinig belangstelling.

De noteeringen zijn heden:
 Ned.-Ind. f.m.s. loco ..... f 34,25
 " " " Januari/Maart ..... " 33,25
 " " " Maart/Mei ..... " 31,50
 " " " April/Juni ..... " 31,25
 Cebu " " Maart/April ..... " 30,75
 29 Maart 1921.

METALEN.

Loco-Noteringen te Londen:

Data	Ijzer Cleo. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
29 Mrt 1921..	nom.	69.15/-	161.10/-	20.2/6	25.5/-
21 „ 1921..	nom.	67.17/6	158.5/-	19.-/-	25.-/-
22 Mrt 1920..	nom.	108.5/-	354.15/-	45.-/-	53.-/-
24 Mrt 1919..	nom.	77.10/-	238.10/-	28.-/-	38.10/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

VERKEERSWEZEN.
SCHEEPVAART.

Veertiendaagsch overzicht.

Het belangrijkste nieuws, dat is te vermelden, is dit, dat de Argentijnsche Regeering heeft besloten geen uitvoerrechten te heffen op tarwe en ander graan, hetgeen veel meer zekerheid heeft gegeven voor de graanimporteurs in Europa. De Minister van Financiën zal wekelijks de minimumprijzen van graan vaststellen. Dit, te zamen met de lage vrachten, hebben meer belangstelling doen ontstaan in de La Plata markt, zoodat veel meer vraag, vooral naar prompte booten is ontstaan. In plaats van 32/6, het cijfer van ons laatste overzicht, werd gedurende de laatste week vlot 37/6 betaald naar U. K./Cont. Tegen het einde van de week trachten de reeders 40/- te bedingen, een cijfer, waar nog niet tegen werd afgesloten. Voor Mei tonnage is de vraag iets minder, doordat het schijnt, dat de maisoogst dit jaar laat zal zijn. Voor Juni booten werd echter weer 37/6 betaald. Ook voor graanruimte van Noord Amerikaansche havens en wel speciaal van de Gulf was de vraag aanzienlijk grooter. Naar men zegt, is hierop ook van invloed, dat de regeeringscontrole op meel in Engeland spoedig schijnt te worden opgeheven. Vanaf de Gulf werd 6/9 per qr. naar U.K. betaald, terwijl zelfs ook voor 7/- werd afgesloten. Verscheidene booten zijn in ballast van Engeland uitgevaren om tegen deze cijfers graan te gaan laden. Van Montreal is 6/6 per qr. betaald voor April/Mei lading. Vanaf de havens van de Northern Range is de vraag naar tonnage minder en zal 6/- wel het hoogste cijfer wezen, dat reeders zouden kunnen bedingen.

De kolenvrachten vanaf Noord Amerikaansche havens naar Europa blijven op de zelfde hoogte, waarvan als voorbeeld kan genoemd worden \$ 4.25 naar Fransch Atlantische havens. De vraag naar kolenruimte naar La Plata is niet groot meer. Er werd een boot afgesloten voor 30/9 naar Bahia Blanca.

Voor Pitch pine van de Gulf naar La Plata is van 190/- tot 200/- te bedingen. Naar Holland en U. K. bedraagt

de vracht voor dit artikel 160/- tot 165/- on „pix-pinus” charter.

Wat de graanvrachten van Australië betreft, kan worden medegedeeld, dat de vraag naar ruimte goed is, doch dat charterers niet meer wenschen te betalen dan 60/-, hetgeen weer lager is dan vorige afsluitingen.

Ook de vraag naar tonnage van den Donau is tamelijk goed voor handige booten met prompte belading, waarvoor ongeveer 28/9 naar 1 haven U.K./Cont. zou kunnen worden bedongen.

Wat de Middellandsche Zee betreft, hier blijft de stemming zeer traag.

GRAAN.

Data	Petro-grad Londen/ R'dam	Odessa Rotter- dam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotter- dam	Bristol Kanaal	Rotter- dam	Engel- land
21/26 Maart 1921	—	—	—	5/10 1/2	36/3	36/3
14/19 „ 1921	—	—	—	6/-	35/-	35/-
22/27 Maart 1920	—	—	—	2) 8/6	180/-	2) 112/6
24/29 Maart 1919	—	—	f 21.—	15/-	f 140.—	120/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bor- deaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotter- dam	Gothen- burg
21/26 Maart '21	9/-	18/6	17/3	21/-	7/-	6/9
14/19 „ '21	8/-	18/-	17/-	22/-	7/-	—
22/27 Maart '20	—	62/6	75/-	38/-	—	—
24/29 Maart '19	28/-	47/8	47/6	45/-	f 10.—	Kr. 50
Juli 1914	fr. 7.—	7/-	7/3	14/6	3/2	4/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivo- stock West Europa	Chill West Europa (salpeter)
21.26 Maart 1921....	22/6	—	—	35/-
14/19 „ 1921....	22/6	45/-	—	40/-
22/27 Maart 1920....	110/-	—	—	—
24/29 Maart 1919....	75/- ²⁾	75/- ²⁾	—	—
Juli 1914....	14/6	16/3	25/-	22/3

¹⁾ Per ton stukgoed. ²⁾ Voor Britsche schepen.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

ADVERTENTIËN

De N.V. Nederlandsche Huistelefoon-Maatschappij

ROTTERDAM
Telefoon 3600

's-GRAVENHAGE
Telefoon H 280, 300

GRONINGEN
Telefoon 1555

AMSTERDAM
Telefoon N 5580

LEEWARDEN

ARNHEM
Telefoon 2723

levert uit voorraad TELEFOON-, SCHEL-, ELECTR. KLOK-INSTALLATIES, etc.
in huur en koop.

Herstelt en onderhoudt onder garantie ook alle niet door haar uitgevoerde installaties.
PROSPECTUS GRATIS.

VERSCHEENEN:

de tweede veel vermeerderde druk van

Het Hypotheekbankbedrijf en zijn boekhouding

door B. MATEN.

PRIJS f 5.50.

UITGEVER J. W. EBERT,

AMSTERDAM.

Nijgh & Van Ditmar's
Uitgevers-Maatschappij
Belast zich met 't verzorgen van
uitgaven en tijdschriften
op elk gebied